

*Umsjón: Guðmundur Guðmundsson og Emil Bóasson
Uppsetning: Guðrún Hallgrímsdóttir
Skýringarmyndir: Lilja Karlsdóttir
Prentvinnsla: Oddi hf.
Kort eru birt með leyfi Landmælinga Íslands*

Efnisyfirlit

FORMÁLI	5
SKIPULAG OG STARFSEMI	7
VERKEFNI	9
Lánveitingar _____	9
Styrkveitingar _____	9
Dæmi um einstök verkefni _____	9
Atvinnuþróunarstarf _____	14
Svæðisbundnar byggðaaáætlanir _____	16
Byggðabrunnur og upplýsingamál _____	16
Erlent samstarf _____	17
FJÁRHAGUR OG REKSTUR	19
ÁRSREIKNINGUR	21
ÚTBORGUÐ LÁN	29
ÚTBORGADIR STYRKIR	30
LÖG UM BYGGÐASTOFNUN	33
REGLUGERÐ UM BYGGÐASTOFNUN	35

Stjórnarsýsluhúsið, Skagfirðingabraut 21 í Skagafirði

Ljósmynd: Mats Wibe Lund

Stjórnarsýslumiðstöðin var tekin í notkun 15. október 1993 og var skrifstofa Byggðastofnunar þar til húsa. Þróunarsvið Byggðastofnunar flyst þangað á miðju ári 1998. Í húsinu eru fjölmargir aðilar sem veita ýmsa þjónustu þar á meðal Byggingafultrúi Skagafjarðar, Félagsmálastjóri sveitarfélagsins ásamt sálfræðingi, Ferðamálafultrúi Skagafjarðar, Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra, Héraðsdómur Norðurlands vestra, Íþrótt- og æskulýðsfulltrúi, Rauði kross Íslands, Svæðisskrifstofa Norðurlands, Ungmennasamband Skagafjarðar, Verkakvennafélagið Aldan og Vinnueftirlit ríkisins. Heildarstarfsmannafjöldi í húsinu er um 20 manns.

FORMÁLI

Afkoma Byggðastofnunar var góð annað árið í röð. Stofnunin skilaði 170 m.kr. hagnaði fyrir óreglulega liði og 54 m.kr. hagnaði þegar tekið hafði verið tillit til þeirra. Eins og áður var það fyrst og fremst getan til að færa úr afskriftareikningi útlána sem leiddi til þessarar góðu afkomu. Vegna góðs efnahagsástands voru á annað hundrað milljónir króna af afskriftareikningi vegna eldri útlána notaðar til að mæta afskriftaframlögum vegna nýrra lána. Afskriftaframlag vegna ársins varð því aðeins 5 m. kr.

Eigið fé stofnunarinnar er að verðgildi 84 m.kr. hærra en 1992 þegar stofnuninni var sett reglugerð með því markmiði að hún héldi ávallt verðgildi eiginfjár.

Miklar breytingar á starfsskipulagi Byggðastofnunar hafa verið samþykktar af stjórn stofnunarinnar að undanförunu. Á fundi stjórnar 4. nóvember 1997 var eftirfarandi samþykkt: „Fundur stjórnar Byggðastofnunar samþykkir að flytja þróunarsvið stofnunarinnar til Sauðárkróks. Miða skal við að starfsemi nemi sexársverkum. Þessari skipan verði komið á eigi síðar en 1. júlí á næsta ári.“

Á árinu markaði stjórn stefnu um að skilja sem mest á milli lánastarfsemi stofnunarinnar og annarrar starfsemi, svo sem úttekta og atvinnuþróunarstarfs. Á árinu 1998 er stefnt að því að bókfæra sérstaklega kostnað og tekjur hvors hluta fyrir sig þannig að öruggt verði að lánastarfsemi verði rekin á sjálfbærum grundvelli svo sem ákveðið hefur verið. Lánastarfsemi stofnunarinnar verður að öllu leyti á aðalskrifstofu stofnunarinnar.

Á stjórnarfundi Byggðastofnunar 10. febrúar 1998 var eftirfarandi samþykkt: „Stjórn Byggðastofnunar samþykkir að verða við óskum Fjórðungssambands Vestfirðinga og Atvinnuþróunarfélags Austurlands um að Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða og Atvinnuþróunarfélag Austurlands yfirtaki starfsemi Byggðastofnunar á Egilsstöðum og Ísafirði. Ennfremur að þróunarsvið Byggðastofnunar yfirtaki starfsemi Byggðastofnunar á

Sauðárkróki. Þessi skipan mála komi til framkvæmda eigi síðar en 1. júní n.k. Forstjóra ásamt formanni og varaformanni er falið að annast samninga um málið.“

Ákvörðun um lokun svæðisskrifstofa kom í kjölfar samninga um aukið starf atvinnuþróunarfélaga á landsbyggðinni. Beinir styrkveitingar til félaganna námu 54 m.kr. á árinu og munu hækka í 65 m.kr. 1998. Þá er einnig unnið að uppbyggingu svæðisbundinna eignarhaldsfélaga og fjárfestingarfélaga í tengslum við starf atvinnuþróunarfélaganna.

Mikil vinna fór fram vegna endurskoðunar á stefnumótandi byggðaáætlun bæði innan stofnunar og utan. Þá vann stjórn stofnunarinnar að tillögu um stefnumótandi byggðaáætlun og hefur hún verið send forsætisráðherra sem hefur lagt hana fyrir Alþingi.

Tvær svæðisbundnar byggðaþróunaráætlanir voru gefnar út árið 1997, *Miðfirðir Austurlands* og *Skaftárhreppur*. Að auki voru gefnar út smærri skýrslur og greinargerðir. Stofnunin gaf út ritið *Búseta á Íslandi - Rannsókn á orsökum búferlaflutninga* eftir Stefán Ólafsson prófessor við Félagsvísindadeild Háskóla Íslands. Þetta er yfirgripsmikil rannsókn sem unnin var fyrir Byggðastofnun. Í apríl stóð stofnunin ásamt Sambandi íslenskra sveitarfélaga og landshlutasamtökum sveitarfélaga fyrir ráðstefnu um byggðamál undir nafninu *Þjóðarsátt um framtíðarsýn*.

Starf Byggðastofnunar stendur nú á tímamótum. Efling atvinnuþróunarstarfs á landsbyggðinni og flutningur þróunarsviðs stofnunarinnar til Sauðárkróks hefur orsakað ýmsar breytingar. Hluti húsnæðis stofnunarinnar í Reykjavík hefur verið seldur og framundan er endurskipulagning á því sem eftir er. Nýtt fólk er að koma til starfa á þróunarsviði og samstarf við atvinnuráðgjafa mun taka á sig nýja mynd þegar þeim verða falin aukin verkefni. Mikilvægt er að vel takist til í þessum efnunum og að árangur verði sem bestur í að styrkja stöðir atvinnulífs og treysta búsetu á landsbyggðinni.

Miðvangur 2-4 á Egilsstöðum

Ljósmynd: Mats Wibe Lund

Byggðastofnun opnaði skrifstofu á Austurlandi í Miðvangi árið 1992. Í húsinu eru fjölmargir aðilar sem veita ýmsa þjónustu. Þar eru höfuðstöðvar Skógræktar ríkisins, útibú frá Biskupsstofu og Fræðslumiðstöð þjóðkirkjunnar, Ríkisútvarpið á Austurlandi, Ungmenna- og íþróttasamband Austurlands og Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins. Þá eru þar einnig tryggingafélög, verkfræðistofa, ferðaskrifstofa, prentsmiðja, veitingasala, ljósmyndavörðslun og Atvinnu-þróunarfélag Austurlands sem tekur yfir hluta af starfi Byggðastofnunar frá miðju ári 1998.

SKIPULAG OG STARFSEMI

Stjórn Byggðastofnunar er skipuð sjö mönnum sem kjörnir eru á Alþingi að afstöðnum almennum þingkosningum. Núverandi stjórn stofnunarinnar var kjörin á Alþingi 15. júní 1995. Stofnunin heyrir undir forsætisráðherra. Stjórnin ákveður starfsskipulag stofnunarinnar að því leyti sem það hefur ekki verið gert í reglugerð, ákveður starfsáætlun, rekstraráætlun og fjallar um byggðaáætlanir og skýrslur um starfsemina. Stjórnin tekur ákvarðanir um veitingu lána, styrkja og ábyrgða, svo og lánskjör og lántökur. Árið 1997 hélt stjórnin 17 fundi.

Forstjóri annast daglega stjórn Byggðastofnunar og gerir tillögur til stjórnar um þá þætti sem hún skal ákveða. Forstjóri ræður starfsfólk að stofnuninni innan ramma fjárhagsáætlunar hennar. Á skrifstofu stofnunarinnar í Reykjavík eru þrjú starfssvið, fyrirtækjasvið, lögfræðisvið og rekstrarsvið. Fyrirtækjasvið fjallar um umsóknir um lán og styrki og annast úttektir á fyrirtækjum. Lögfræðisvið hefur umsjón með lögfræðilegri þjónustu, innheimtu og skjalagerð. Rekstrarsvið sér um bókhald, greiðslur, innheimtu lána og rekstrar- og greiðsluáætlanir. Þróunarsvið starfar frá 1. júlí 1998 á Sauðárkróki og hefur umsjón með byggðaáætlunum og úttektum og öðru þróunarstarfi. Þessi starfssvið hafa gegnt samræmingar- og stuðningshlutverki við svæðisskrif-

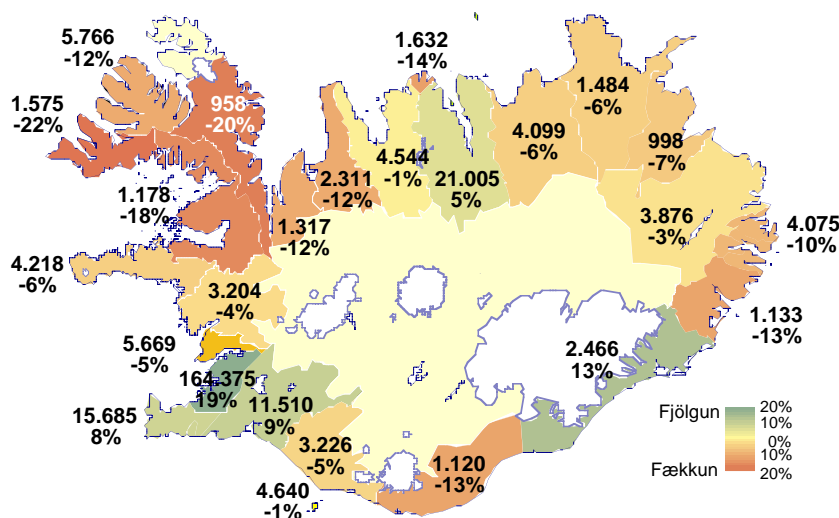
stofurnar og skrifstofan í Reykjavík hefur haft umsjón með verkefnum í landshlutum þar sem ekki eru svæðisskrifstofur.

Svæðisskrifstofur Byggðastofnunar hafa verið á Akureyri, Egilsstöðum, Ísafirði og Sauðárkróki. Þær hafa veitt alla almenna þjónustu við viðskiptamenn stofnunarinnar í viðkomandi kjördæmum í samvinnu við aðalskrifstofu. Þar hefur einnig að hluta verið umsjón með atvinnu- og ferðamálaráðgjöfum sem starfa með styrk Byggðastofnunar. Auk þess hefur á svæðisskrifstofunum verið unnið að ýmsum verkefnum fyrir landið allt. Bæði aðalskrifstofa Byggðastofnunar og svæðisskrifstofurnar hafa leigt húsnæði til annarra aðila með lík verksvið og veita þeim ýmsa þjónustu.

Byggðastofnun annast innheimtu og bókhald fyrir atvinnuþryggingardeild og hlutafjárdeild Þróunarsjóðs sjávarútvegsins samkvæmt sérstöku samkomulagi við stjórn sjóðsins.

Einnig sinnir stofnunin norrænu samstarfi í byggðamálum fyrir Íslands hönd og skrifstofan á Egilsstöðum hefur haft umsjón með starfsemi Norrænu Atlantsnefndarinnar (NORA) á Íslandi. Byggðastofnun hefur á undanförunum árum séð um útborgun á styrkjum félagsmálaráðuneytisins vegna atvinnumála kvenna.

Í árslok 1997 voru starfsmenn Byggðastofnunar 33 talsins í 30 stöðugildum.

Mannfjöldi á Íslandi
1. desember 1997 og
breytingar frá 1986.

Stjórn Byggðastofnunar

AÐALMENN

Egill Jónsson formaður
Stefán Guðmundsson varaformaður
Einar K. Guðfinnsson
Guðjón Guðmundsson
Kristinn H. Gunnarsson
Magnús Björnsson
Sigbjörn Gunnarsson

VARAMENN

Kristján Pálsson
Ólafía Ingólfssdóttir
Drífa Hjartardóttir
Svanhildur Árnadóttir
Skúli Alexandersson
Porvaldur T. Jónsson
Ólöf Kristjánsdóttir

Skrifstofa forstjóra

Guðmundur Malmquist
Helga Guðjónsdóttir

Fyrirtækjasvið

Bjarki J. Bragason
Björg Gunnarsdóttir
Guðmundur R. Bjarnason
Kristján Guðfinnsson

Lögfræðisvið

Karl F. Jóhannsson
Páll Jónsson
Svala Þórhallsdóttir

Rekstrarsvið

Friðþjófur M. Karlsson
Arnfríður Hallvarðsdóttir¹
Guðríður Sveinbjörnsdóttir
Helga María Sigurjónsdóttir¹
Helga Halldórsdóttir¹
Jensína Magnúsdóttir
Rut Ragnarsdóttir
Selma Antonsdóttir¹

Þróunarsvið

Sigurður Guðmundsson
Björn G. Ólafsson
Emil Bóasson²
Guðmundur Guðmundsson³
Lilja Karlsdóttir
Margrét Rafnsdóttir¹

Akureyrarskrifstofa

Valtýr Sigurbjarnarson
Benedikt Guðmundsson
Guðrún Hallgrímsdóttir¹
Lára Ólafsdóttir¹

Egilsstaðaskrifstofa

Elísabet Benediktsdóttir

Ísafjarðarskrifstofa

Aðalsteinn Óskarsson
Margrét R. Hauksdóttir¹

Sauðárkróksskrifstofa

Jón Magnússon

Tölvudeild

Takako Inaba Jónsson

¹ í hlutastarfi

² í launalausú leyfi

³ Starfar á Akureyri

VERKEFNI

Lánveitingar

Lánveitingar Byggðastofnunar drógust saman um 18% á árinu. Árið 1996 voru þær 1.605 m.kr. en 1.310 m.kr. árið 1997. Ein skýring er sú að á árinu 1996 voru greiddar út síðustu 128 m.kr. af svokallaðri „Vestfjarðaaðstoð“ sem voru víkjandi lán sem veitt voru samkvæmt sérstökum lögum. Önnur skýring er að lánveitingar vegna smábátaútgerðar minnkuðu mjög milli ára úr 384 m.kr. 1996 í 155 m.kr. 1997. Þegar Byggðastofnun hóf lánveitingar til smábáta um mitt ár 1996 var mikil uppsöfnuð þörf fyrir langtímalán þar sem aðrar lánastofnanir höfðu í mörgum tilvikum ekki treyst sér til að lána til þeirra nema gegn persónulegum ábyrgðum og fasteignaveðum. Á þessu hefur orðið veruleg breyting og lánskjör smábátaeigenda batnað mikið.

Að öðru leyti var eftirspurn eftir lánum með svipuðum hætti og árið áður. Flest lánin fóru sem fyrr til sjávarútvegs en eitt meginhlutverk lánastarfsemi Byggðastofnunar hefur jafnan verið að veita þessari undirstöðuatvinnugrein landsbyggðarinnar langtímalán á hagstæðum kjörum. Fyrir nokkrum árum þegar bankavextir voru sem hæstir sparaði Byggðastofnun sjávarútveginum miklar fjárhæðir í vöxtum. Nú hefur orðið sú breyting að stærri sjávarútvegsfyrirtæki með kvótaeign fá jafn hagstæð eða hagstæðari lán annars staðar. Ferðaþjónustan var sem fyrr fyrirferðamikil í útlánunum sem og ýmis konar iðnaður og þjónusta. Afkoma fyrirtækja á landsbyggðinni er betri en um langt skeið og því nokkur vilji til framkvæmda þótt það standist ekki samanburð við þann mikla uppgang sem nú er á höfuðborgarsvæðinu.

Hlutfallslega stór hluti útlána fór sem jafnan áður til þeirra kjördæma sem eru lengst frá höfuðborgarsvæðinu en fyrirtæki þar eiga erfiðara með að fá hagstæða fjármögnun. Byggðastofnun tekur að jafnaði meiri áhættu í útlánunum en

aðrir lánveitendur en reynt er að halda áhættunni innan marka rekstraráætlunar. Sérstaklega er tekin meiri áhætta ef um nýsköpun er að ræða eða áhrif á þróun byggðar eru talin veruleg.

Styrkveitingar

Á árinu voru veittir styrkir að fjárhæð 142 m.kr. sem er nokkru lægri fjárhæð en árið áður en þá var ráðstafað 160 m.kr. í styrkveitingar.

Framlög til atvinnuráðgjafar á landsbyggðinni voru samtals 54 m.kr. sem er veruleg aukning frá árinu áður þegar fjárhæðin var 42 m.kr. Gert er ráð fyrir enn frekari aukningu í þessum málaflokki á árinu 1998 í samræmi við þá stefnu stofnunarinnar að efla starf atvinnuþróunarfélaganna.

Auglýst var eftir umsóknum um styrki. Fjöldi umsókna barst og að frátöldum framlögum vegna atvinnuráðgjafar voru veittir 200 styrkir til fjölbreyttra verkefna. Eins og árið áður var stutt við þá bændur sem hefja vildu loðdýrarækt á ný í eldri loðdýrahúsum og var varið til þess 7,7 m.kr. Að öðru leyti studdi stofnunin sem fyrr við margbreytileg verkefni á sviði nýsköpunar, markaðssetningar, vöruþróunar og könnunar nýrra atvinnukosta. Lista yfir alla útborgaða styrki er að finna síðar í ársskýrslunni.

Dæmi um einstök verkefni

Byggðastofnun hefur víðtækt hlutverk samkvæmt lögum og reglugerð. Eftirfarandi eru nokkur dæmi um verkefni sem hún hefur styrkt og er þar fjallað annars vegar um verkefni í iðnaði og hins vegar í ferðaþjónustu.

Iðnaður

Margs háttar iðnaður hefur notið stuðnings stofnunarinnar og eru það oftast verkefni í minni fyrirtækjum eða samstarfsverkefni fleiri fyrirtækja og heilla iðngreina. Dæmi um einstök fyrirtæki eru Íslenskt franskt eldhús hf á

Akranesi, Hólsvélar ehf í Bolungarvík, Handverkshúsið Randalín á Egilsstöðum og Víkurprjón í Vík í Mýrdal. Samnátt er gott dæmi um samstarfsverkefni fyrirtækja en þeir sem að því standa eru í Reykjanesbæ, á Akureyri og í Austur-Húnavatns-sýslu. Fagrað trefjaiðnaðarins var sett á laggirnar meðal annars til að vinna að vöruþróun og markaðsmálum sauma- og prjónastofa á landinu öllu.

Íslenskt franskt eldhús hf

Íslenskt franskt eldhús hf var flutt til Akraness árið 1996, þ.e. sá hluti fyrirtækisins sem vinnur úr sjávarafurðum. Starfsemin er í húsnæði Haralds Böðvarssonar hf sem er stærsti eigandi fyrirtækisins. Framleiðsluvörurnar eru tilbúnir fiskréttir í þremur flokkum, fiskpaté, laxa-afurðir og fiskrúllur með fyllingum. Fyrirtækið er einn brautryðjenda hér á landi á þessu sviði og skapar framleiðslan atvinnu og eykur verðmæti hráefnisins. Afurðirnar eru að mestu til útflutnings þar sem markaður fyrir svokallaðar þægindavörur fer stöðugt vaxandi. Húsnæði fyrirtækisins hefur verið endurbætt með tilliti til ströngustu krafna í matvælaíðnaði og keyptar vélar til að auka framleiðslu. Byggðastofnun lánaði til vélakaupa og lagði fram hlutafé í fyrirtækinu þegar það flutti til Akraness.

Handverkshúsið Randalín á Egilsstöðum framleiðir ýmsa nytjahluti úr endurunnum pappír. Ljósmynd: Sigurður Mar Halldórsson

Hólsvélar ehf

Hólsvélar ehf er lítið verktaka- og þjónustufyrirtæki í Bolungarvík. Á vegum þess hefur á síðustu tveim árum verið unnið að hönnun og smíði útileikfanga úr tré og málm, þ.e. vörubifreiðir, gröfur, heflar, kranar og kerrur. Viðtökur við frumgerðum þessara leikfanga hafa verið góðar og stefnt er að framleiðslu á árinu 1998 að undangenginni vottun fyrir hana á hinu evrópska efnahagssvæði. Hlutir í framleiðsluna verða smíðaðir í samvinnu við fyrirtæki í Bolungarvík og þess er vænst að framleiðslan komi til með að veita 2 til 3 störf.

Randalín handverkshús

Randalín handverkshús var stofnað á Egilsstöðum árið 1993. Fyrirtækið framleiðir ýmsa nytjahluti til gjafa úr endurunnum pappír. Þar má nefna gestabækur, gormabækur, bréfsefni og fleira. Fyrirtækið selur nú vörur sínar á 40 stöðum á landinu. Randalín sér um hönnun, sölu og markaðsmál en framleiðslan fer fram hjá einstaklingum sem búa að mestu utan þéttbýlis. Með þessu hefur skapast aukið svigrúm hjá viðkomandi sem geta einbeitt sér að framleiðslu.

Víkurprjón hf

Fyrirtækið Víkurprjón hf hefur starfað í Vík í Mýrdal frá árinu 1980 og hóf starfsemi sína með rekstri sokka-verksmiðju. Síðar tók fyrirtækið við starfsemi prjónastofu í Vík og er í dag með fjölbreyttar framleiðsluvörur. Nýverið var tekið í notkun nýtt framleiðslu- og verslunarhúsnæði í Vík og opnuð verslun í Reykjavík. Ráðinn var erlendur hönnuður til að móta framleiðslustefnu fyrirtækisins og færa hana nær væntingum og þörfum erlendra viðskiptavina og ferðamanna. Hönnuðurinn sér jafnframt um sölustarf í Bandaríkjunum.

Funaplast hf

Funaplast hf á Flúðum er fyrirtæki sem stofnað var um endurvinnslu plastefna

svo sem nælonneta og rúllubaggaplasts. Fyrirtækið keypti framleiðslulínu af Hampiðjuni og flutti frá Reykjavík til Flúða í ársbyrjun 1997. Átak var gert í söfnun á plastefnum á árinu 1997 og töluverður tími hefur farið í tilraunaframleiðslu til að ákvarða hentugar vörur til endurvinnslu. Endurvinnsla rúllubaggaplasts hefur verið erfiðleikum bundin þar sem lykt vegna gerjunar í heyrúllunum situr áfram í efninu eftir að úrvinnsla hefur farið fram. Unnið er að lausn á þessum vanda. Úrvinnsla nælonefna gengur betur og hefur fyrirtækið selt endurunnið nælon bæði til Evrópu og Bandaríkjanna.

Samnátt

Samnátt er samvinnuverkefni fjögurra framleiðslufyrirtækja sem vinna vörur úr íslenskum náttúruæfnum. Fyrirtækin eru Jurtagull í Reykjanesbæ, Purity Herbs á Akureyri, Móa í Vatnsdal í Austur-Húnavatnssýslu og Íslensk sjóefni í Reykjanesbæ. Framleiðsluvörur fyrirtækjanna eru m.a. snyrti- og húðverndarvörur, hársápa og heilsusalt.

Markmið verkefnisins er að koma á tengslum á milli fyrirtækjanna þannig að þekking hvers og eins nýtist heildinni. Samstarfsverkefninu er ætlað að bæta og styrkja arðsemi fyrirtækjanna og skapa frekari atvinnu við tínslu og þurrkun jurta til sveita. Sérstök áhersla er á útflutning og framleiðslan hefur farið á markað í Kanada og á Norðurlöndum í smáum stíl.

Atvinnuráðgjafar á Reykjanesi og á Norðurlandi vestra og eystra hafa leitt verkefnið.

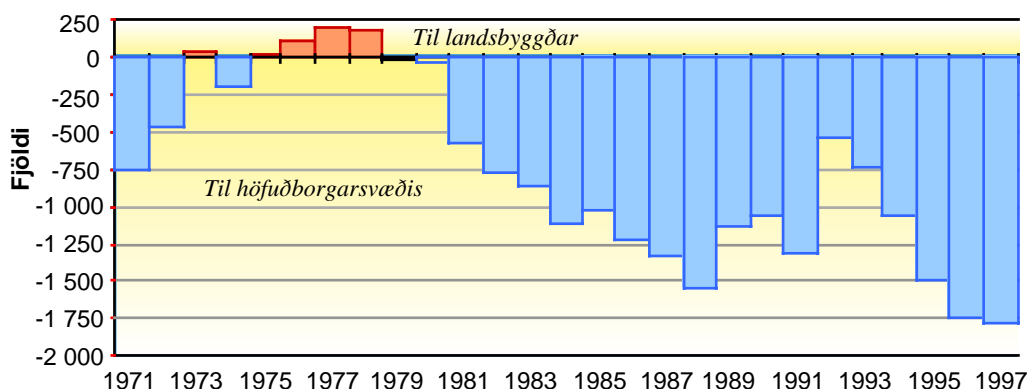
Fagråd trefjaiðnaðarins

Fagråd trefjaiðnaðarins var stofnað til að efla textíliðnað í landinu einkum prjóna- og saumastofur. Fagráðið stendur fyrir átaksverkefni til eflingar ullar- og fataiðnaðar. Megináhersla er lögð á markaðs- og solumál, vöruþróun og fagupp lýsingar.

Helstu verkefni fagráðsins árið 1997 voru til að byrja með stefnumótun í aðgerðum til eflingar textíliðnaðarins. Jafnframt var unnið að átaki með fagfólki í kynningarmálum um að breyta ímynd íslensks ullariðnaðar og gera hann jákvæðari á ný. Á sviði vöruþróunar voru skipaðar tvær fagnefndir sem fjalla um íslenska ull sem textíllhráefni og þróun á fatnaði úr ull og öðrum textílefnum. Jafnframt var tekið saman fræðsluefni sem notað er á námskeiðum fyrir starfsfólk í textíliðnaði og verslunum sem selja ullarvörur. Gerð var markaðskönnun í Bandaríkjunum og Kanada í samstarfi við viðskiptaskrifstofu utanríkisráðuneytisins í New York. Í framhaldinu verða skipulagðar aðgerðir til að ná fótfestu á þessum stóra markaði á nýjan leik.

Ferðapjónusta

Byggðastofnun hefur einkum markað sér stöðu á tveimur vígstöðvum í

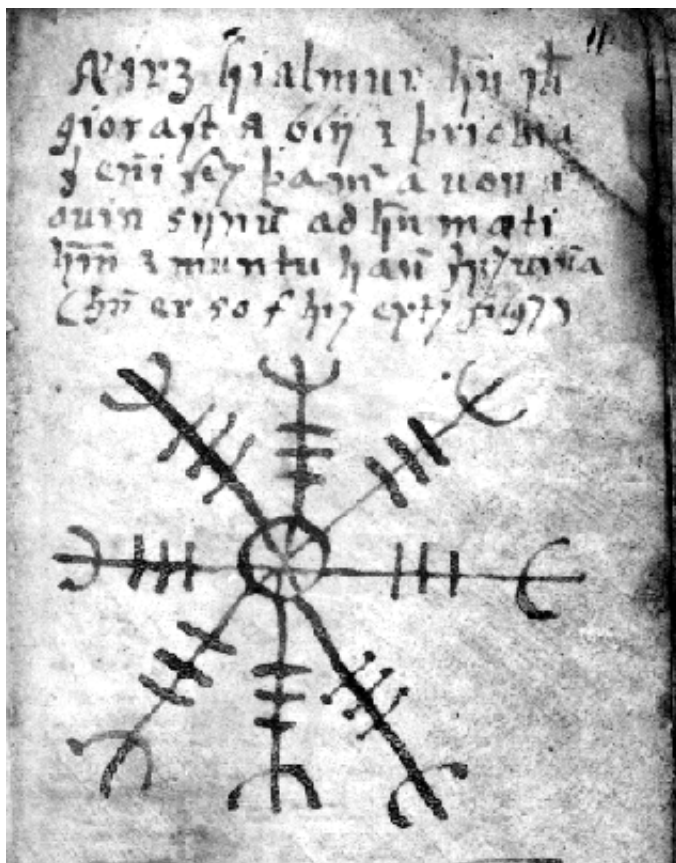

Búferlaflutningar
innanlands 1971-1997,
nettótölur.

uppbyggingu ferðapjónustu. Annars vegar hefur stofnunin lánað til uppbyggingar gistiðstöðu á landsbyggðinni og þá einkum í tengslum við uppbyggingu ferðapjónustu bænda. Hins vegar hefur stofnunin veitt styrki til ýmis konar afþreyingar í ferðapjónustu.

Víða hefur vaknað áhugi á að endurgera gömul hús og þá oft í tengslum við starfsemi safna og er Norska húsið í Stykkishólmi dæmi um slíkt. Galdrasýning á Ströndum er áhugavert dæmi um nýbreytni fyrir ferðamenn og í Mývatnsveit voru veittir styrkir til Baðfélags Mývetninga og Fræðagarðs, svo nefnd séu dæmi af þessu tagi. Ferðir af ýmsu tagi þar sem ferðamenn skynja umhverfið með eftirminnilegum hætti hafa notið sívaxandi vinsælda og er fjölbreytni þar mikil. Nefna má hvalaskoðunarferðir, bátsferðir á vötnum og fljótaferðir og hestaferðir um hálendið og eyðibýggðir. Hér á eftir eru nokkur dæmi um verkefni í ferðapjónustu sem stofnunin hefur styrkt.

*Ægishjálmur er merki Strandasýslu. Fyrir ofan myndina stendur: „Ægishjálmur. Hann skal gjörast á blý og þrykkja í enni sér þá maður á von á óvin sínum að hann mæti honum og muntu hann yfir vinna. (Hann er svo sem hér eftir fylgir).“
Úr handriti á Landsbókasafni frá því um 1670.*

Norska húsið

Norska húsið var reist í Stykkishólmi árið 1828 af athafnamanninum Árna Thorlacius sem flutti það inn tilhöggvið frá Noregi og þannig er nafnið á húsinu til komið. Héraðsnefnd Snæfellinga sem nú á húsið lét endurbyggja það í sitt upprunalega form. Húsið er í hjarta bæjarins og vekur mikla athygli ferðamanna og annarra sem leið eiga um Stykkishólm. Bygðasafn Snæfellinga og Hnappdæla hefur aðsetur í húsinu og einnig hafa verið haldnar þar myndlistarsýningar og sýningar á vegum Þjóðminjasafnsins. Handverksverslun hefur verið sett upp í húsinu þar sem fjöldi manns kemur árlega, enda er umgerð þess sérstök, meðal annars með innréttingum frá fyrri tímum. Húsið hefur skapað vettvang fyrir handverks- og listafólk til að koma munum sínum á framfæri. Lögð er áhersla á handverk sem tengist Breiðafjarðareyjum.

Hornstrandir, umhverfisvernd og ferðapjónusta

Ferðamenn hafa í auknum mæli verið að sækja Hornstrandir heim og framboð á ferðum þangað hefur aukist. Markmið verkefnisins er að afla upplýsinga og koma á samstarfi á milli aðila í ferðapjónustu. Einnig hafa verið merktar gönguleiðir á svæðinu samkvæmt samræmdum staðli Ferðamálasamtaka Vestfjarða. Um er að ræða samvinnuverkefni ferðamálfulltrúa Atvinnuþróunarfélags Vestfjarða hf, landeigenda, Slysavarnarfélags Íslands og Ferðamálasamtaka Vestfjarða.

Galdrasýning á Ströndum

Sýning þessi er hluti af þriggja ára verkefni í stefnumótun og uppbyggingu ferðapjónustu í Strandasýslu sem Héraðsnefnd Strandasýslu hefur unnið að í samvinnu við marga aðila allt frá árinu 1995. Markmið verkefnisins er að efla ferðapjónustu í héraðinu með því að leggja áherslu á og kynna sérstaka sögu, menningu og náttúru héraðsins. Galdrasýningunni er ætlað að varðveita og kynna

fyrir nútímafólki hluta af þeirri sérstæðu menningu sem skapaðist í kringum galdrafár 17. aldar. Hér er um að ræða færana sýningu á spjöldum úr rekavið. Miðað er við að hægt verði að setja hana upp þar sem tilefni gefst til en yfir sumartímenn verður henni valið fast aðsetur. Á sýningunni verða ljósmyndir, teikningar og endurgerðir munir sem sam- an mynda samfelldan söguþráð.

Ævintýraferðir ehf

Ævintýraferðir í Skagafirði hófu starfsemi á árinu 1994 í samvinnu við Austurríkismenn sem komu hingað til lands að þjálfva heimamenn í fljótasiglingum. Ævintýraferðir bjóða upp á vatnasiglingar með ferðamenn á ám í Skagafjarðar- og Húnavatnssýslum, sem hafa notið vaxandi vinsælda bæði meðal innlendra og erlendra ferðamanna. Einnig hefur verið aukinn áhugi meðal starfsmannahópa og fyrirtækja að stunda þessar ævintýralegu siglingar á gúmmibátum niður straumharðar ár í fögru umhverfi. Fyrirtækið býður einnig upp á hestaferðir um hálendið.

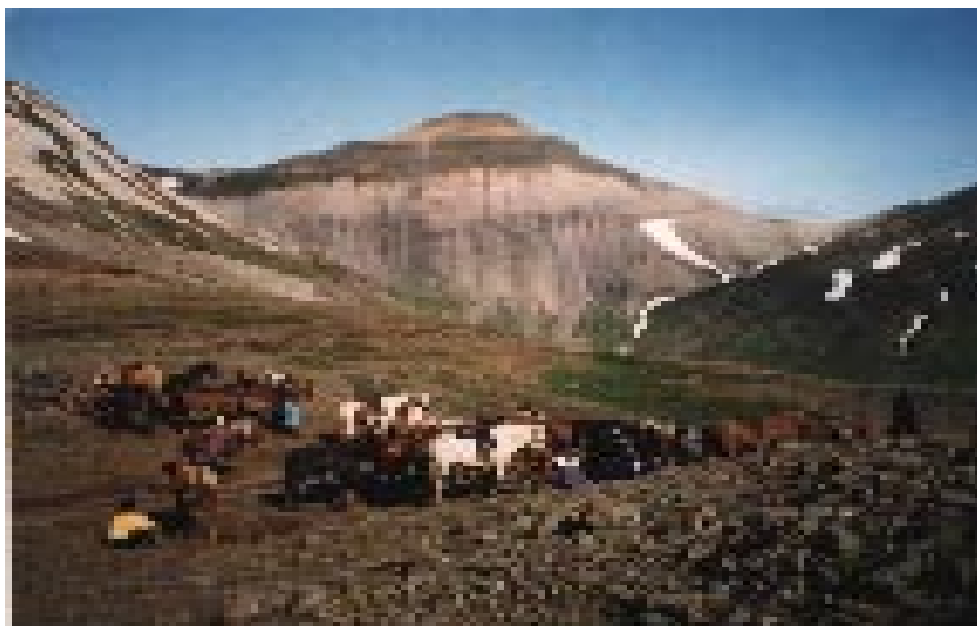
Drangeyjarferðir

Jón Eiríksson á Fagranesi í Skagafirði hefur um árabíl stundað Drangeyjarferðir

með innlenda og erlenda ferðamenn. Ferðirnar þykja afar eftirminnilegar, sérstaklega vegna fegurðar og tignarleika Drangeyjar. Einnig þykir víst að leiðsögn Jóns Eiríkssonar „Drangeyjarjarls“ eigi sinn þátt í minnisstæðum ferðum í eyjuna og eru frásagnir hans af vist Grettis Ásmundarsonar í Drangey ógleymanleg skemmtun fyrir eyjarfara. Jón hefur unnið markvisst að uppbyggingu að Reykjum á Reykjaströnd. Meðal annars hefur hann byggt upp hina fornu Grettislaug, komið upp hreinlætisaðstöðu og veitt heitu og köldu vatni að þessum mannvirkjum. Lendingaraðstaða fyrir báta hefur verið löguð og vegur að henni lagfærður. Nú stendur fyrir dyrum að ljúka við byggingu á sjóbúð auk endurbyggingar á grindarhjala og bátanausti.

Hvalaskoðunarferðir á Norðurlandi

Húsavík hefur öðlast sess sem miðstöð hvalaskoðunarferða í hugum margra en einnig er öflug starfsemi á þessu sviði á Dalvík og víðar. Á Húsavík eru starfandi tvö fyrirtæki í þessari grein og hefur verið mikil gróska í starfi þeirra. Þar hefur verið byggt 60 fermetra hús sem er eftirlíking húss sem reist var á Húsavík 1843 og var í fyrstu sýslumannssetur. Í

Lommahestar.
Áð undir Hvítserk.
Ljósmynd:
Stefán Sveinsson

Þingvallasiglingar fara með ferðamenn um Þingvallavatn á sumrin.

Ljósmynd: Ágústa S. Gunnlaugsdóttir

húsinu verður bæði safn um íslenska strandmenningu og afgreiðsla Norðursiglingar hf, sem er með tvo hvalaskoðunarbáta í förum. Á safninu verður kynnt smíði eikarbáta á Íslandi, lífríki Skjálfanda og atvinnuhættir sem byggja á sjávarfangi.

Sjóferðir Arnars stunda einnig hvalaskoðunarferðir frá Húsavík og á Dalvík er fyrirtækið Sjóferðir ehf í hliðstæðum ferðum um utanverðan Eyjafjörð.

Baðfélag Mývetninga hf

Mývetningar hafa unnið að því að nýta betur náttúrulegar aðstæður til gufu- og lónbaða með hliðstæðum hætti og gert hefur verið við Bláa lónið á Suðurnesjum. Í fyrstu var einungis sett upp frumstætt gufubað og hefur það notið mikilla vinsælda. Nú hefur baðaðstaða verið bætt og komið upp búningaástöðu við gufubaðið og við lónið. Í samráði við Iðntæknistofnun er Baðfélag Mývetninga að undirbúa rannsókn á heilnæmi vatnsins og verði niðurstaðan jákvæð verða böðin enn einn kostur í ferðaþjónustu sveitarinnar.

Fræðagarður í Mývatnssveit

Fræðagarði er ætlað að vera miðstöð fræðslutengdrar afþreyingar í Mývatnssveit. Stefnt er að því að með starfsemi hans gefist ferðamönnum og öðrum gestum Mývatnssveitar kostur á að upplifa Mývatn og nágrenni frá nýju sjónarhorni, þar sem náttúra og sambúð manns og náttúru eru í öndvegi. Stefnt er að því að

starfsemi Fræðagarðs verði til þess að lengja viðveru ferðamanna og fá nýja hópa til að sækja sveitina heim.

Lommahestar

Lommahestar hafa undanfarin ár staðið fyrir hestaferðum frá Fljótshéraði um Borgarfjörð til Loðmundarfjarðar. Farið er vikulega með ferðafólk frá miðjum júní fram í miðjan september. Lommahestar eru þátttakendur í verkefni hjá Iðntæknistofnun um græna ferðamennsku og vinna að því að styrkja þá ímynd.

Þingvallavatnssiglingar

Fyrirtækið Þingvallavatnssiglingar var stofnað á árinu 1996 og er með bát í siglingum með ferðamenn á Þingvallavatni á sumrin. Aðstandendur að félaginu eru bændur í sveitinni og fjölskyldur þeirra. Markmið með stofnun fyrirtækisins er að efla atvinnu og bæta þjónustu við ferðamenn í Þingvalla- og Grafningshreppum.

Atvinnuþróunarstarf

Byggðastofnun hefur starfað með atvinnuráðgjöfum í vaxandi mæli og er hluthafi þar sem atvinnuþróunarfélögin eru rekin sem hlutafélög. Gerðir hafa verið samningar til þriggja ára um atvinnuráðgjöf í öllum kjördæmum utan höfuðborgarsvæðisins. Þar er kveðið á um helstu skyldur viðkomandi aðila með tilvísun í viðmiðunarreglur þar sem nánar er skilgreint hvað felst í ráðgjöfinni og

hvernig hana ber að framkvæma. Byggðastofnun greiðir fastframlag í hvert kjördæmi vegna ráðgjafarinnar og hefur umsjón með starfseminni. Þar sem ráðgjöfin er rekin af hlutafélögum á Byggðastofnun fulltrúa í stjórn en þar sem annað rekstrarform er tilnefni stofnunarinnar fulltrúa til samstarfs við viðkomandi aðila. Hjá hverju félagi starfa að jafnaði tveir til fjórir starfsmenn.

Hér á eftir er yfirlit yfir þá aðila sem Byggðastofnun hefur gert samning við um atvinnuráðgjöf og ráðgjöf í markaðs- og ferðamálaum.

Vesturland

Atvinnuráðgjöf er veitt af Samtökum sveitarfélaga í Vesturlandskjördæmi (SSV). Stjórn SSV er yfir starfseminni en atvinnumálanefnd samtakanna er ráðgefandi fyrir stjórnina.

Vestfirðir

Atvinnuráðgjöf er veitt af Atvinnuþróunarfélagi Vestfjarða hf og eru hluthafar Fjórðungssamband Vestfirðinga, Sjálfseignarstofnunin Atkonur og Byggðastofnun, auk ýmissa minni hluthafa.

Norðurland vestra

Atvinnuráðgjöf er veitt af Iðnþróunarfélagi Norðurlands vestra (INVEST). Sveitarfélögin eru aðilar að félaginu en

auk þess starfar Hagfélagið hf í Vestur-Húnavatnssýslu.

Norðurland eystra

Atvinnuráðgjöf er veitt af Iðnþróunarfélagi Eyjafjarðar hf (IFE) og af Atvinnuþróunarfélagi Þingeyinga hf (AP). Stofnunin er hluthafi í báðum félögum ásamt sveitarfélögum á starfssvæðum hvors félags. Einnig eru nokkur félagasamtök, fyrirtæki og einstaklingar hluthafar.

Austurland

Atvinnuráðgjöf er veitt af Atvinnuþróunarfélagi Austurlands (AfAust) en að félaginu standa sveitarfélög, fyrirtæki, félagasamtök og stofnanir á Austurlandi.

Suðurland

Atvinnuráðgjöf er veitt af Atvinnuþróunarsjóði Suðurlands (AS) sem er sjálfstæður sjóður í eigu sveitarfélaganna á Suðurlandi. Í Vestmannaeyjum annast Þróunarsetrið í Vestmannaeyjum atvinnuráðgjöfina.

Suðurnes

Atvinnuráðgjöf er veitt af Markaðs- og atvinnumálaskrifstofu Reykjanesbæjar (MOA) fyrir hönd Sambands sveitarfélaga á Suðurnesjum. Markaðs- og atvinnumálanefnd Reykjanesbæjar er yfir starfseminni.

Úr Skaftárhreppi.

Byggðastofnun lauk við byggðaáætlun fyrir Skaftárhrepp á árinu 1997. Árið 1989 var unnin áætlun fyrir hreppana á svæðinu, en þeir sameinuðust um svipað leyti.

Ljósmynd: Mats Wibe Lund

Svæðisbundnar byggða- áætlanir

Á árinu 1997 var unnið að svæðisbundnum byggðaáætlunum fyrir ýmis svæði á landinu. Þegar starfsemi þróunarsviðs hætti í Reykjavík var lokið vinnu við allar þær áætlanir sem unnið hafði verið að þar,

en formleg umfjöllun stjórnar var mislangt á veg komin. Áætlunum fyrir Miðfirði Austurlands, Skaftárhrepp, Vestur-Húnavatnssýslu og Austur-Skaftafellssýslu var lokið. Áætlun fyrir Vestur-Barðastrandar-sýslu var samþykkt af stjórn stofnunarinnar og send sveitarfélögum til endanlegrar umsagnar. Áætlun fyrir Snæfellsnes hafði verið kynnt stjórn og beið samþykktar. Áætlun fyrir Hérað og Seyðisfjörð var fullgerð af hálfu starfsmanna og beið kynningar fyrir stjórn.

Neskaupstaður

Byggðabrunnur og upplýs- ingamál

Byggðastofnun hefur heimasíðu <http://www.bygg.is> og vef í tengslum við hana. Þar má finna flestar útgáfur stofnunarinnar síðustu 10 árin. Einnig er þar að finna upplýsingar um stofnunina sjálfa og starfsmenn hennar, eldri ársskýrslur, lög og reglugerð. Nokkrar síður tengjast atvinnuráðgjöf á landsbyggðinni. Auk þess er hægt að nálgast upplýsingar um byggðamál víðsvegar í heiminum á tengdum netsíðum.

Í apríl gengust Byggðastofnun, Samband

Eskifjörður

Miðfirðir Austurlands.

Byggðastofnun lauk við byggðaáætlun fyrir Miðfirði Austurlands, Neskaupstað, Eskifjörð og Reyðarfjörð.

Undirbúningur að sameiningu þessara sveitarfélaga hófst samhliða vinnu við áætlunina. Þau eru meðal fjölmennustu sveitarfélaga sem hafa sameinast og því mun reyna á ýmsa aðra þætti sameiningar en víða annars staðar þar sem sveitarfélög hafa verið sameinuð.

Ljósmyndir: Mats Wibe Lund

Reyðarfjörður

Íslenskra sveitarfélaga og landshlutasamtök sveitarfélaga fyrir ráðstefnu á Akureyri undir nafninu *Þjóðarsátt um framtíðarsýn*. Ráðstefnan fjallaði um framtíðarmöguleika í nýtingu mannaúts og náttúruauðlinda, breytingar í byggð, breytt alþjóðumhverfi og möguleika því tengda. Þá var einnig fjallað um samkeppnisstöðu Íslands og að lokum þjóðarsátt um framtíðarsýn. Tuttugu og tveir fyrirlestrar voru fluttir á ráðstefnunni og fylgdu þeim umræður og er hvort tveggja aðgengilegt á netsíðum stofnunarinnar.

Í nóvember 1997 gaf stofnunin út ritið *Búseta á Íslandi - Rannsókn á orsökum búferlaflutninga* eftir Stefán Ólafsson prófessor við Félagsvísindadeild Háskóla Íslands. Þetta er yfirgripsmikil rannsókn þar sem reynt er að skýra búferlaflutninga og er þar einkum stuðst við mat íbúa á aðstæðum í einstökum byggðarlögum.

Tvær svæðisbundnar byggðaáætlanir voru gefnar út árið 1997: *Miðfirðir Austurlands* og *Skaftárhreppur*. Stofnunin vann einnig ýmsar smærri skýrslur og greinargerðir og má þar nefna: *Þýðing Kísiliðjunnar fyrir efnahag og atvinnulíf*

í *Mývatnssveit, Staða sauðfjárræktar og áhrif á byggðapróun og Byggðir sem standa höllum fæti*. Þessar útgáfur eru allar aðgengilegar á heimasíðu Byggðastofnunar.

Byggðabrunnur er gagnagrunnur sem haldið er við í Byggðastofnun og byggist á fjölbreyttum upplýsingum um sveitarfélögin í landinu. Í brunninum eru upplýsingar um mannfjölda, atvinnuskiptingu, meðaltekjur, aldur, búferlaflutninga, atvinnuleysi, atvinnuþátttöku og fleira. Þessi gögn eru í stöðugri notkun bæði innan stofnunarinnar og hjá sveitarfélögum, námsfólki, skipuleggjendum og fleirum.

Erlent samstarf

Að vanda annaðist Byggðastofnun ýmis erlend samskipti fyrir hönd forsætisráðuneytisins. Á árinu tók til starfa ný norræn stofnun sem hefur verkefni á sviði byggðamála. Hún heitir Nordregio og er orðin til við samruna þriggja stofnana, NordREFO, sem var rannsóknastofnun í byggðamálum, Nordplan sem var kennslu-

Úr Mývatnssveit. Starfsemi Kísiliðjunnar í Mývatnssveit var mikið til umræðu á síðasta ári. Byggðastofnun kannaði áhrif verksmiðjunnar á efnahag og byggð í sveitarfélaginu. Niðurstaðan er að tæplega helmingur íbúa hefur lífsviðurværi af verksmiðjunni með beinum eða óbeinum hætti. Byggðastofnun veitti einnig styrki til verkefna í ferðahjónustu og má þar nefna Baðfélagið, Fræðagarð og Mýflug hf. Ljósmynd: Mats Wibe Lund

stofnun á sviði skipulags og áætlanagerðar og Nograd sem var nokkurs konar hagstofa norrænu embættismannanefndarinnar í byggðamálum. Nordregio skal stunda rannsóknir, kennslu og miðlun upplýsinga um þróun byggðar. Markmiðið er að stofnunin verði leiðandi á sínu sviði innan Evrópu. Forstöðumaður þróunarsviðs var tilnefndur aðalmaður í stjórn hinnar nýju stofnunar sem hefur aðsetur í Stokkhólmi.

Norræna Atlantsnefndin (NORA) sér um norrænt samstarf á sviði byggðamála og svæðasamvinnu og er starfssvæði nefndarinnar Ísland, Færeyjar, Grænland og strandhéruð Noregs. Nefndin veitir styrki til ýmis konar samstarfsverkefna milli þessara landa á ýmsum sviðum og var ráðstöfunarfé hennar 50 m.kr. á árinu. Skrifstofa Byggðastofnunar á Egilsstöðum hefur séð um samstarfið fyrir Íslands hönd.

Á árinu 1997 var áfram unnið að hinu svo kallaða RITTS verkefni sem er þróunarverkefni styrkt af Evrópusambandinu. Markmið þess er að fyrir einstök svæði verði mótuð nýsköpunarstefna sem byggir á núverandi stöðu þeirra og raunhæfum möguleikum til að bæta samkeppnisstöðu sína. Niðurstöður voru kynntar á ráðstefnu sem haldin var í Skíðaskálanum í Hveradölum í lok nóvember. Segja má að meginniðurstaðan sé að efla beri atvinnuþróunarfélögin og auka samstarf milli þeirra. Í því felist þungamiðja nýsköpunarstefnu og þannig megi draga úr þeim forréttindum sem höfuðborgarsvæðið nýtur. Þetta fer ágætlega saman við hugmyndir um að efla starfsemi atvinnuráðgjafa sem starfa samkvæmt samningum við Byggðastofnun og njóta tilstyrks hennar.

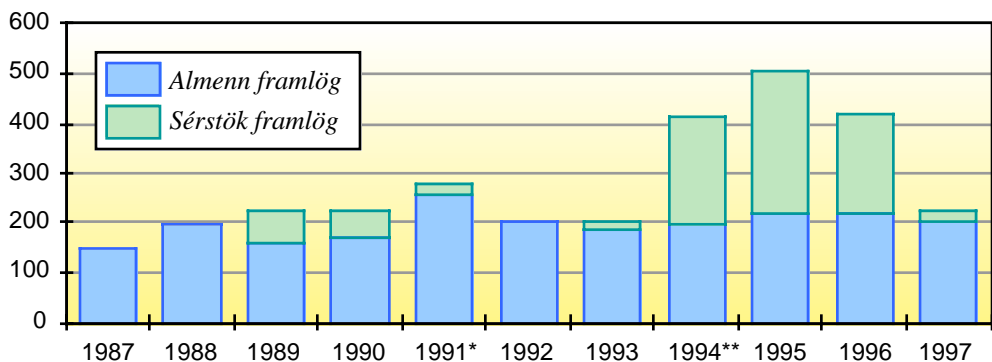
Heimasíða Byggðastofnunar:

<http://www.bygg.is>

Framlög á fjárlögum til Byggðastofnunar. Verðlag í janúar 1998.

*Auk þess sérstök aðstoð ríkissjóðs 1,2 milljarðar kr.

**Auk þess voru eignir fiskeldis- og iðnaðardeildar atvinnutryggingardeildar færðar til Byggðastofnunar 205,1 m.kr.

FJÁRHAGUR OG REKSTUR

Á árinu var hagnaður af rekstri stofnunarinnar samkvæmt rekstrarreikningi 54,2 m.kr. Er þá tekið tillit til 113,3 m.kr. færslu vegna lífeyrisskuldbindinga og er sú fjárhæð færð til gjalda með óreglulegum gjöldum. Þetta tengist ákvörðun fjármálaráðuneytisins um að framvegis skuli stofnanir ríkisins taka mið af greiðslugetu Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins við mat á lífeyrisskuldbindingum. Þetta hefur þau áhrif að hlutur stofnunarinnar hækkar úr um 50% í 81%.

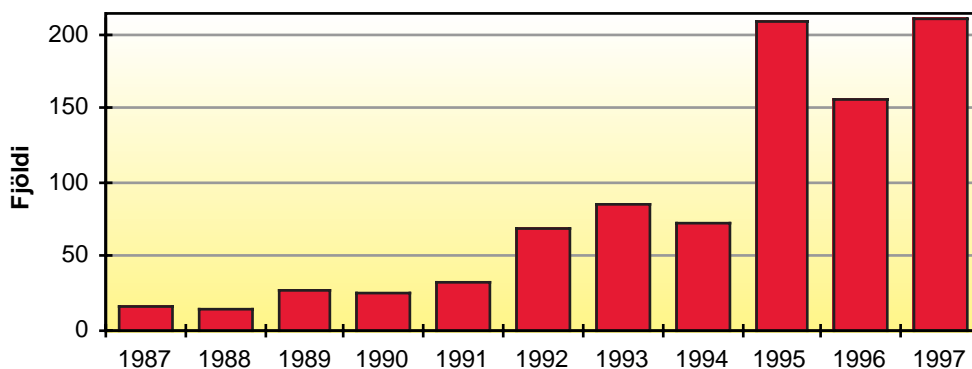
Vergur rekstrarkostnaður Byggðastofnunar árið 1997 var um 162 m.kr. og hafði hækkað um 5,3% frá fyrra ári. Lífeyrisskuldbindingar voru 169 m.kr. í ársbyrjun en 296 m.kr. í árslok. Í samræmi við reglur um gerð ársreikninga viðskiptabanka, sparisjóða og annarra lánastofnana eru reiknaðir vextir og verðbætur á áfallnar lífeyrisskuldbindingar sem færast meðal vaxtagjalda, en á móti sem hækkun á lífeyrisskuldbindingum. Kostnaðarpátttaka annarra nam um 25 m.kr. Hreinn rekstrarkostnaður stofnunarinnar var því um 138 m.kr. en nam um 128 m.kr. árið áður.

Niðurstaða efnahagsreiknings Byggðastofnunar var 7.175 m.kr. um síðustu áramót og hafði lækkað um 2,0% á árinu. Eigið fé í árslok var 1.247 m.kr. samkvæmt

efnahagsreikningi og jókst um 77 m.kr. á árinu. Eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði var 17,1%. Fasteignir Byggðastofnunar voru 21,2% af eigin fé. Hlutfall eigin fjár stofnunarinnar af heildareign var 15,9% í upphafi ársins en 17,4% í árslok.

Samkvæmt lögum skal Byggðastofnun njóta framlags úr ríkissjóði eins og ákveðið er í fjárlögum hverju sinni og nam framlagið 204 m.kr. á árinu 1997. Framlag ríkissjóðs vegna viðauka við búvörusamning var 19 m.kr.

Lánsfjárlög fyrir árið 1997 heimiluðu stofnuninni allt að 1.000 m.kr. lántökur. Stofnunin tók lán hjá Endurlánum ríkissjóðs í þýskum mörkum að jafnvirði 200 m.kr. Lánið endurgreiðist með einni greiðslu árið 2000. Vextir af láninu eru breytilegir og miðast við 3 mánaða millibankavexti fyrir DEM í London (LIBOR) og greiðast þeir ársfjórðungslega. Auk þessa tók stofnunin um 325 m.kr. verðtryggt lán hjá innlendum aðilum og eru 25 m.kr. til þriggja ára og bera 5,5% meðalársvexti, en 300 milljóna var aflað með sérstöku útboði sem Búnaðarbankinn Verðbréf annaðist og endurgreiðist það fé ásamt vöxtum á árunum 2006-2008. Þessi skuldabréfaútgáfa ber 5,5% ársvexti. Heildarlántökur stofnunarinnar voru því samtals 525 milljónir króna.

*Fjöldi styrkja sem
Byggðastofnun veitti
árin 1987-1997.*

Flokkun lána hjá Byggðastofnun 31.12.1997

að frádregnum afskriftareikningi útlána

	Gengistryggð	Vísitölutryggð	Önnur lán	Samtals
Fiskeldi	247.974	75.731	84	323.789
Sjávarútvegur	2.569.745	1.562.838	7.645	4.140.228
Iðnaður	176.393	417.548	5.797	599.989
Bæjar- og sveitarfélög	120.151	187.877	0	308.028
Þjónustustarfsemi	167.392	534.165	0	701.557
Ýmislegt ósundurliðað	41.199	199.066		242.491
Samtals	3.322.854	2.977.225	13.526	6.316.082

Vanskil og afskriftir

Vanskil lántakenda við Byggðastofnun lækkuðu á árinu 1997, en þau voru 328 m.kr. í upphafi árs og 260 m.kr. í lok árs. Vanskilin voru mun meiri fyrir nokkrum árum en úr þeim hefur dregið vegna bættrar afkomu fyrirtækja og skilvirkari innheimtu.

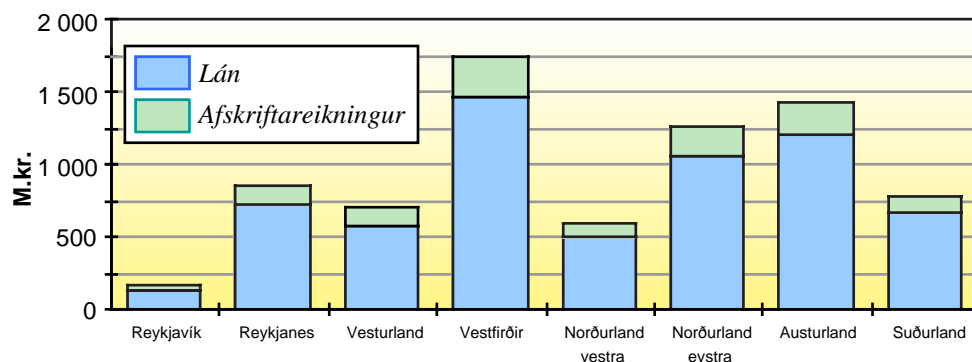
Framlög á afskriftareikning lækkuðu mikið á árinu eða úr 171,4 m.kr. árið 1996 niður í 5,0 m.kr. árið 1997.

Afskriftareikningur útlána var 1.217 m.kr í árslok sem er 16,3% af heildarútlánnum. Samsvarandi hlutfall árið áður

var 17,5%. Heildarútlán eru nokkurn veginn óbreytt milli ára en afskriftareikningurinn hefur lækkað um 95 m.kr. Þessi lækkun skýrist af endurskoðuðu mati á áhættu vegna eldri útlána vegna bættrar afkomu fyrirtækja. Með tilliti til hlutverks stofnunarinnar er óhjákvæmilegt að afskriftareikningur hennar sé nokkru hærri en hjá öðrum lánastofnunum.

Virði innleysta eigna var 61,8 m.kr. um áramót sem er nokkur lækkun frá árinu áður. Reynt er að meta eignir á raunhæfu söliverði.

Eftirstöðvar útlána Byggðastofnunar og fé á afskriftareikningi eftir kjördæmum. Verðlag í janúar 1998.

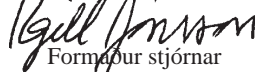
**ÁRSREIKNINGUR
BYGGÐASTOFNUNAR
1997**

Áritun Byggðastofnunar

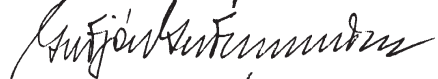

Ársreikningur Byggðastofnunar fyrir árið 1997 er gerður eftir hliðstæðum reikningsskilavenjum og undanfarin ár. Á árinu var hagnaður af rekstri stofnunarinnar samkvæmt rekstrarreikningi sem nam 54,2 m.kr. Eigið fé í árslok samkvæmt efnahgsreikningi nam 1.246,7 m.kr. og jókst um 77,1 m.kr. á árinu. Eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði er 17,13%.

Stjórn stofnunarinnar, forstjóri og forstöðumaður rekstrarsviðs staðfesta hér með ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 1997 með undirritun sinni.

Reykjavík, 3. júní 1998

Formaður stjórnar

Forstjóri

Forstöðumaður rekstrarsviðs

Áritun endurskoðenda

Ég hef endurskoðað ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 1997 í umboði Ríkisendurskoðunar. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahgsreikning og sjóðstreymi ásamt skýringum. Ársreikningurinn er lagður fram af stjórnendum stofnunarinnar og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð mín felst í því álitum sem ég læt í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Samkvæmt því ber mér að skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka. Endurskoðunin felur í sér athuganir á gögnum með úrtakskönnunum til að sannreyna fjárhæðir og upplýsingar sem koma fram í ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér athugun á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem notaðar eru við gerð ársreikningsins og mat á framsetningu þeirra í heild. Ég tel að endurskoðunin sé nægjanlega traustur grunnur til að byggja álit mitt á.

Það er álit mitt að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Byggðastofnunar 1997, efnahag í árslok og breytingu á handbæru fé í samræmi við lög og góða reikningsskilavenju.

Reykjavík, 3. júní 1998

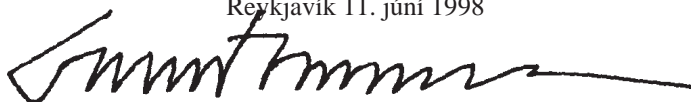
Endurskoðunarskrifstofan Skólaforðustíg 12 ehf.

Löggiltur endurskoðandi

Áritun forsætisráðherra

Með vísan til 11. gr. laga nr. 123.1993, sbr. lög nr. 20.1996 um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði og með skírskotun til staðfestingar stjórnar stofnunarinnar og áritunar endurskoðanda, sem er án athugasemda, staðfestir forsætisráðherra ársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík 11. júní 1998

REKSTRARREIKNINGUR 1997

97

REKSTRARREIKNINGUR

		1997	1996
VAXTATEKJUR	Skýring	Krónur	Þús. kr.
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir		13.659.478	16.720
Vaxtatekjur af útlánum		<u>618.980.407</u>	<u>460.705</u>
		<u>632.639.885</u>	<u>477.425</u>
VAXTAGJÖLD			
Vaxtagjöld af lántökum		368.042.310	280.170
Önnur vaxtagjöld		21.013.730	14.564
Gjaldfærsla vegna verðbreytinga	1	<u>17.547.130</u>	<u>15.209</u>
		<u>406.603.170</u>	<u>309.943</u>
HREINAR VAXTATEKJUR		<u>226.036.715</u>	<u>167.482</u>
Aðrar tekjur			
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum		204.000.068	218.000
Framlag ríkissjóðs v/Vestfjarðaaðstoðar		0	128.519
Framlag ríkissjóðs v/búvörusamnings		19.000.000	61.000
Aðrar rekstrartekjur		<u>8.454.378</u>	<u>18.086</u>
		<u>231.454.446</u>	<u>425.605</u>
HREINAR REKSTRARTEKJUR		<u>457.491.161</u>	<u>593.087</u>
ÖNNUR GJÖLD			
Veittir styrkir		142.000.046	160.537
Almennur rekstrarkostnaður	2	137.589.015	128.194
Afskriftir fasteigna	5	5.769.064	5.667
Framlög í afskriftareikning útlána	3	<u>4.670.981</u>	<u>171.441</u>
		<u>290.029.106</u>	<u>465.839</u>
Hagnaður ársins fyrir óreglulega liði		<u>167.462.055</u>	<u>127.248</u>
ÓREGLULEGIR LIÐIR			
Viðbótarframlag vegna lífeyrisskuldbindinga	1	<u>113.253.245</u>	<u>0</u>
HAGNAÐUR ÁRSINS		<u><u>54.208.810</u></u>	<u><u>127.248</u></u>

EFNAHAGSREIKNINGUR

		1997	1996
EIGNIR	Skýring	Krónur	Þús. kr.
Sjóður og kröfur á lánastofnanir			
		104.496.779	155.032
		100.000.000	305.466
Kröfur á lánastofnanir	9	<u>27.253.036</u>	<u>25.141</u>
		<u>231.749.815</u>	<u>485.639</u>
Útlán			
Útlán til viðskiptavina	3,9	6.316.082.273	6.176.562
Aðrar langtímakröfur		194.084.336	238.423
Fullnustueignir		<u>61.871.662</u>	<u>85.509</u>
	3	<u>6.572.038.271</u>	<u>6.500.494</u>
Aðrar eignir			
Skuldunautar		31.883.400	19.171
Hlutabréf	4	<u>74.348.000</u>	<u>51.017</u>
		<u>106.231.400</u>	<u>70.188</u>
Rekstrarfjármunir			
Fasteignir	5	<u>264.724.377</u>	<u>264.411</u>
Eignir samtals		<u><u>7.174.743.863</u></u>	<u><u>7.320.732</u></u>

31. DESEMBER 1997

		1997	1996
SKULDIR OG EIGIÐ FÉ	Skýring	Krónur	Þús. kr.
Skuldheimtumenn		<u>163.527.809</u>	<u>223.519</u>
Lántökur	9		
Verðbréfaútgáfa		1.217.632.032	845.528
Lán frá lánastofnunum		<u>4.250.729.714</u>	<u>4.912.565</u>
		<u>5.468.361.746</u>	<u>5.758.093</u>
Lífeyrisskuldbindingar		<u>296.153.094</u>	<u>169.479</u>
Skuldir samtals		<u>5.928.042.649</u>	<u>6.151.092</u>
Eigið fé	8	<u>1.246.701.214</u>	<u>1.169.640</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u><u>7.174.743.863</u></u>	<u><u>7.320.732</u></u>

SJÓÐSSTREYMI ÁRIÐ 1997

	1997	1996
Handbært fé frá rekstri	Krónur	Pús. kr.
Hagnaður ársins	54.208.810	127.248
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á handbært fé:		
Framlag í afskriftareikning útlána	22.138.346	185.212
Framlag vegna lífeyrisskuldbindinga	126.673.648	12.826
Gjaldfærsla vegna verðbreytinga	17.547.130	15.209
Afskriftir fasteigna	5.769.064	5.667
Vextir, verðbætur og gengismunur	52.990.325	100.336
Ógreiddir styrkir	(46.625.734)	37.631
Handbært fé frá rekstri	232.701.589	484.129
Fjárfestingahreyfingar		
Afborganir útlána	1.299.109.499	1.149.758
Veitt lán	(1.309.859.463)	(1.609.844)
Innleystar eignir	(644.476)	(31.210)
Hlutabréf	(49.286.000)	5.856
Keyptar fasteignir og byggingarkostnaður	(777.355)	0
Annað	(23.162.702)	(40.804)
Fjárfestingahreyfingar	(84.620.497)	(526.244)
Fjármögnunarhreyfingar:		
Afborganir af lántökum	(915.388.874)	(1.098.794)
Nýjar lántökur	524.672.625	928.904
Annað	(13.365.886)	57.409
Fjármögnunarhreyfingar	(404.082.135)	(112.481)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(256.001.043)	(154.596)
Handbært fé í ársbyrjun	460.497.822	615.094
Handbært fé í árslok	204.496.779	460.498

LÁNAKJÖR

Í janúar 1998 voru lántökugjöld og vextir Byggðastofnunar sem hér segir:

Verðtryggð lán eru með 7,7% vöxtum.

Gengistryggð lán eru með breytilegum vöxtum (LIBOR) sem voru 5,85% í USD eða 3,79% í DEM í árslok 1997 að viðbættu 2,25% álagi.

Lántökugjald er 1,5% og ábyrgðargjald til ríkissjóðs á gengistryggð lán er 0,25%.

Lánstími getur verið frá 6 til 20 ár, en algengast er 10 til 15 ár.

SKÝRINGAR MEÐ ÁRSREIKNINGI 1997

1. Reiknings-skilaaðferðir

Framsetning ársreiknings Byggðastofnunar fyrir árið 1997 er með sama hætti og áður. Áhrif almennra verðlagsbreytinga á afkomu og fjárhagsstöðu Byggðastofnunar eru reiknuð og er í því sambandi miðað við hækkun á neysluverðsvísitölu innan ársins.

Tekið er tillit til áhrifa almennra verðlagsbreytinga á afkomu og efnahag Byggðastofnunar og er í því sambandi fylgt eftirfarandi aðferðum:

Áhrif verðlagsbreytinga á peningalegar eignir og skuldir eins og þær voru í byrjun reikningsársins og á breytingu þeirra innan ársins eru reiknuð og færð í ársreikninginn. Útreikningurinn byggist á breytingu neysluverðsvísitölu innan ársins. Útreikningurinn myndar reiknuð gjöld vegna verðlagsbreytinga að fjárhæð kr. 17.547.130. Hin reiknuðu gjöld eiga að endurspeglar þá raunvirðisrýrnun sem verður á peningalegum eignum og skuldum við verðbólguaðstæður og á færslan sér aðallega mótvægi í vöxtum, verðbótum og gengismun.

Varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir með verðbreytingarstuðli sem miðast við hækkun á neysluverðsvísitölu innan ársins.

Afskriftir reiknast sem fastur árlegur hundradshluti af stofnverði, framreiknuðu til meðalverðlags ársins.

Verð- og gengistryggð skuldabréf og lántökur eru færðar með áföllnum verðbótum miðað við vísitölur í janúar 1998 og gengi í árslok 1997.

Allir áfallnir vextir eru færðir til ársloka.

Afskriftareikningur útlána

Afskriftareikningur útlána er myndaður til að mæta þeirri áhættu sem fylgir útlánastarfsemi, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Framlög í afskriftareikning útlána eru færð til gjalda í rekstrarreikningi af frádrögnum endurgreiðslum vegna áður afskrifaðra lána.

Lífeyrisskuldbindingar

Lífeyrisskuldbindingar eru áætlaðar 296,1 milljónir króna í árslok 1997. Í samræmi við reglur um gerð ársreikninga viðskiptabanka, sparisjóða og annarra lánastofnana eru reiknaðir vextir og verðbætur á áfallnar lífeyrisskuldbindingar sem færast meðal vaxtagjalda, en á móti sem hækkun á lífeyrisskuldbindingum.

Sú ákvörðun var tekin af fjármálaráðuneytinu að framvegis skyldu stofnanir ríkisins taka mið af greiðslugetu Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins við mat á lífeyrisskuldbindingum. Þetta hefur þau áhrif að hlutur stofnunarinnar hækkar úr um 50% í 81%. Vegna þessa hækkuðu lífeyrisskuldbindingar stofnunarinnar um kr.

113.253.245 og er sú fjárhæð færð til gjalda með óreglulegum gjöldum.

Eigið fé

Í ársbyrjun 1997 var eigið fé Byggðastofnunar 1.169,6 milljón krónur, sem jafngildir 1.193,3 milljónum króna á árslokaverðlagi. Samkvæmt efnahagsreikningi er eigið fé í árslok 1.246,7 milljónir króna og hefur því hækkað um 53,4 milljón króna á árslokaverðlagi.

Samkvæmt ákvæðum laga nr. 123/1993 um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði skal eigið fé lánastofnunar á hverjum tíma eigi nema lægri fjárhæð en sem svarar 8% af svonefndum áhættugrunni. Í árslok 1997 var eiginfjárlutfall Byggðastofnunar samkvæmt framansögðu 17,13%.

Sundurliðanir

2. Rekstrarkostnaður

	Þús. kr.
Laun fastráðinna starfsmanna	87.262
Önnur laun	8.632
Launatengd gjöld	11.480
Húsnæðiskostnaður	9.490
Póstur og sími	5.929
Ritföng, prentun, pappír	1.721
Bækur, blöð, tímarit	1.680
Ferðakostnaður innanlands	5.380
Ferðakostnaður erlendis	1.468
Tölvukostnaður	6.625
Rekstur mótuneytis	1.495
Gestamóttökur og risnukostnaður	1.911
Útgáfukostnaður	651
Endurskoðun	2.408
Tölvur, húsgögn, skrifstofuvélur	4.595
Aðkeypt þjónusta og ýmis kostn.	11.651
Alls:	162.378
Kostnaðarþátttaka annarra	<u>-24.789</u>

137.589

3. Útlán

Útlán til viðskiptavina:	Þús.kr.
Sundurliðun eftir atvinnugreinum	
Fiskeldi	323.789
Sjávarútvegur	4.140.228
Iðnaður	599.989
Bæjar- og sveitarfélög	308.028
Þjónustustarfsemi	701.557
Ýmislegt ósundurliðað	<u>242.491</u>

6.316.082

Afskriftareikningur útlána

Hreyfing á árinu:	
Staða í ársbyrjun	1.312.078
Framlög á árinu	22.138
Endanlega töpuð útlán	<u>-117.827</u>
Staða í árslok	<u>1.216.389</u>
Innheimt áður afskrifuð útlán	<u>17.467</u>

4. Hlutabréf

Í árslok 1997 átti Byggðastofnun eftirtalin
hlutabréf að nafnvirði:

	Þús.kr.
Alpan hf	4.550
Atgeir ehf	6.250
Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða hf	1.200
Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga hf	1.500
Ásgarður hf, Egilsstöðum	15.000
Bær hf, Kirkjubæjarklaustri	6.112
Eðalís hf, Borgarhafnarhreppi	3.000
Eignarhaldsfélag Suðurnesja hf	12.000
Eignarhaldsfélagið Hallormur ehf	5.000
Eldisfóður hf, Vopnafirði	1.200
Hagfélagið hf, Hvammstanga	500
Iðnþróunarfélag Eyjafjarðar hf	10.262
Íslenskt franskt eldhús hf	1.667
Jöklaferðir hf, Höfn	8.000
Magnesiumfélagið hf	11.000
Máki hf	5.000
Mýrdælingur hf	2.000
Norðvesturbandalagið hf	10.000
Seljalax hf, Öxarfjarðarhreppi	2.000
Silfurstjarnan hf, Öxarfjarðarhreppi	50.000
Snorri Þorfinnsson ehf	4.000
Vélsmiðjan Stál hf, Seyðisfirði	5.400
Þörungaverksmiðjan hf, Reykhólum	<u>7.919</u>
	<u>173.560</u>

Hlutabréf stofnunarinnar eru bókfærð í
ársreikningi á kr. 74.348.000.

5. Fasteignir

Hreyfing á árinu:	Þús.kr.
Heildarverð 1.1.1997	279.377
Viðbót á árinu	777
Endurmat á árinu	<u>5.655</u>
	<u>285.809</u>

9. Eftirstöðvatími eigna og skulda í þús.kr.

	Gjaldkræft	allt að ári	1-5 ár	yfir 5 ár	samtals
Eignir:					
Kröfur á lánastofnanir	0	0	27.253	0	27.253
Útlán til viðskiptavina	218.148	934.303	2.614.128	2.549.503	6.316.082
Skuldir:					
Lántökur	0	1.048.593	2.795.935	1.623.833	5.468.361

Afskrifað áður	14.966
Endurmat á árinu	350
Afskrifað á árinu	<u>5.769</u>
	<u>21.085</u>
Bókfært verð 31.12.1997	<u>264.724</u>

Fasteignamat húseigna og lóða 144,7 m.kr.
Brunabótamat húseigna 316,5 m.kr.

**6. Eignir og skuldir tengdar
erlendum gjaldmiðlum -
verðtryggingu**

Gengisbundið:	Þús.kr.
Gengisbundnar eignir	3.963.680
Gengisbundnar skuldir	<u>3.183.702</u>
Mismunur	<u>779.978</u>
Verðtryggt:	
Verðtryggðar eignir	3.579.114
Verðtryggðar skuldir	<u>2.275.010</u>
Mismunur	<u>1.304.104</u>

7. Starfsmannafjöldi

Meðalfjöldi starfsmanna umreiknaður í heilsársstarf	33
Stöðugildi í árslok	30
þ.a. skv. kjarasamningum SÍB	29

8. Eigið fé

	Þús.kr.
Eiginfjárhreyfingar	
Endurmat í ársbyrjun	35.641
Endurmat á árinu	<u>22.852</u>
Endurmatsreikningur í árslok	<u>58.493</u>

Óráðstafað eigið fé í upphafi árs 1.133.999
Hagnaður ársins 54.209

Óráðstafað eigið fé í árslok 1.188.208

Eigið fé alls 1.246.701

ÚTBORGUÐ LÁN

Akranes

Eiríkur Kristófersson - smábátáutgerð	900
Halkion ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	14.000
Heimaskagi ehf - kaup á veiðarfærageymslu	2.500
Hilmar Björnsson - hótélbygging	16.000
Jón Þorsteinsson ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	3.011
Matthías Pálsson - smábátáutgerð	1.200
Sigvaldi Gunnarsson - smábátáutgerð	2.000
Stapavík ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	2.971
Vélsmiðja Akraness ehf - verkstæðishús	10.000

Snæfellsbær

Finnur Gærðbo - smábátáutgerð	2.984
Fiskiðjan Bylgja hf - fiskverkunarhús	4.989
Ingólfur Aðalbjörnsson - smábátáutgerð	2.700
Jóhann Anton Ragnarsson - smábátáutgerð	2.500
Jónína Þorgrímsdóttir og Jón Þórðarson - smábátáutgerð	2.500
Kristinn J. Friðbjófnsson - fjárhagsleg endurskipulagning	29.864
Kristinn J. Friðbjófnsson - smábátáutgerð	2.796
Kristján Jóhannes Karlsson - smábátáutgerð	1.600
Skarösvík ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	11.892
Styr ehf - skuldbreyting við Byggðastofnun	1.062

Eyrarsveit

Ásakaffi ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	1.500
Gunnlaugur Magnússon - smábátáutgerð	1.754

Stykkishólmur

Guðmundur Teitsson - fjárhagsleg endurskipulagning	4.981
Íshákarl hf - fjárhagsleg endurskipulagning	6.002

Dalabyggð

Guðjón Kristjánsson - kaup á grásleppubáti	1.307
Unnsteinn Eggertsson - kaup á grásleppubáti	1.296
Votaberg ehf - grásleppuverkun	994

Vesturbyggð

Bjarni Kristjánsson - bátakaup	1.000
Byggingarfélagið Byggir ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	2.997
Einar Guðmundsson - smábátáutgerð	2.400
Grétar Már Guðfinnsson - smábátáutgerð	1.600
Leif Halldórsson - útgerð og fiskvinnsla	4.985
Leif Halldórsson - smábátáutgerð	4.785
Magnús Jónsson - smábátáutgerð	1.391
Oddi hf - smábátáutgerð	4.746
Oddi hf - smábátáutgerð	3.757
Veitingastofan Vegamót ehf - veitingarekstur	2.000
Vöruflutn. Hjartar Sig ehf - vöruflutningabifreið	4.457

Tálknafjörður

Njörður sf - smábátáutgerð	2.000
Skandi ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	3.000

Bolungarvík

Einar Guðmundsson o.fl. - smábátáutgerð	2.500
Ós sf - smábátáutgerð	4.800

Ísafjarðarbær

Ágúst og Flösi ehf - iðnaðarhús	6.500
B.S. Gunnarsson ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	13.011
Búðafell ehf - fiskverkunarhús	2.998
Græðir sf - verkstæðishús	6.993
Helgi Guðjón Jóhannsson - smábátáutgerð	2.500
Jóna Kristín Kristinsdóttir - smábátáutgerð	3.990
Naglinn ehf - kaup og endurbætur á húsnæði	7.000
Nökkvi sf - skipakaup	29.105
Óskar Friðbjarnarson - fiskverkunarhús	2.500
Sjóverk ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	6.000
Stekkir ehf - harðfiskverkun	1.986
Súgufiskur ehf - saltfiskverkun	3.602
Trésmiðjan ehf - trésmiðaverkstæði	5.000
Útgerðarfélagið Öngull ehf - smábátáutgerð	2.493
Vestfirskur skelfiskur hf - kaup á kúfiskveiðiskipi	37.662
Þórður J. Sigurðsson - smábátáutgerð	3.200

Kaldrananeshreppur

Bjarni Eliasson - smábátáutgerð	2.500
Bjarni Guðmundsson - ferðaþjónusta	1.379
Hermann Ingimundarson - smábátáutgerð	1.500

Hólmavík

Hólmavíkurhreppur - skuldbreyting við Byggðastofnun	2.064
Höfðavík ehf - endurbætur á skipi	17.993

Hvammstangi

Hafsúlan ehf - skipakaup	14.856
Ólöf Inga Sigurbjartsdóttir - fjárhagsleg endurskipulagning	2.500

Blönduós

Kaupfélag Húnvetninga - vél til matvælaframleiðslu	7.000
Saumastofan Eva ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	5.000

Höfðahreppur

Húnaströnd ehf - siglingar um Húnaflóa	3.000
Vélaverkstæði Karls Berndsen ehf - verkstæðishús	3.000

Seyluhreppur

Kjöthlaðan hf - skuldbreyting við Byggðastofnun	370
Vélavél Varmahlöð hf - verkstæðishús	9.000

Sauðárkrókur

Fiskiðjan Skagfirðingur hf - rækju- og skelvinnsla	25.000
Hótel Mælifell - skuldbreyting við Byggðastofnun	2.544
Hótel Mælifell - gistihemili	500
Rögnvaldur Árnason - iðnaðarhús	3.000

Sigluhreppur

Gylfi Pálsson - trésmiðaverkstæði	2.000
Haukur Jónsson o.fl. - fiskverkunarhús	3.000

Ólafsfjörður

Brimnes fiskverkun ehf - fiskverkunarhús	25.479
Sædis ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	13.910

Dalvík

Hansi sf - smábátáutgerð	2.600
--------------------------	-------

Árskógshreppur

Sólrún ehf - fjárhagsleg endurskipulagning	63.000
--	--------

Glæsibæjarhreppur

Eiríkur Sigfússon - ferðaþjónusta	1.500
-----------------------------------	-------

Akureyri

Brekkukot ehf - gistihemili	5.000
Brekkusel ehf - skuldbreyting við Byggðastofnun	1.100
Eymundur Lúthersson - smábátáutgerð	800
Gunnar Th. Gunnarsson - ferðaþjónusta	13.167
Helgi Bergþórsson - smábátáutgerð	1.500
Íslenskur lax hf - markaðssetning	7.468
Valþjórfur Þorgeirsson og Tómas L. Vilbergsson - smábátáutgerð	3.175
Þrekhöllin ehf - kaup og endurbætur á húsnæði	28.366

Grytubakkahreppur

Frosti ehf - endurbætur á skipi	17.989
---------------------------------	--------

Reykdalehreppur

Ingvi Tryggvason - ferðaþjónusta	11.044
----------------------------------	--------

Aðaldælahreppur

Bryndís Ívarsdóttir - ferðaþjónusta	11.000
Jóhannes M. Haraldsson - ferðaþjónusta	6.930

Húsavík

Amar Sigurðsson - skipakaup	4.996
Knarrareyri hf - fjárhagsleg endurskipulagning	14.843
Meindýravarnir Íslands hf - húsnæðis- og tækjakaup	5.000

Kelduneshreppur

Grásíða ehf - vinnsla á laxi	2.000
------------------------------	-------

Öxarfjarðahreppur

Auðun Benediktsson - fjárhagsleg endurskipulagning	10.862
Guðbjörg Kristjánsdóttir - gistihemili	2.500
Kristinn B. Steinarsson - útgerð	1.500

Raufarhöfn

Snorri Sturluson og Sturla Hjaltason - smábátáutgerð	2.000
Útgerðarfélagið Röðull ehf - smábátáutgerð	3.230
Örn Trausti Hjaltason - smábátáutgerð	4.500

Þórshöfn

Halldór Karel Jakobsson - smábátáutgerð	700
ÞH verttakar ehf - húsnæðis- og vélakaup	5.000

Skeggjastaðahreppur

Áki Guðmundsson - fiskverkunarhús	7.081
Áki Guðmundsson - smábátáutgerð	3.008
Hjálmar Hjálmarsson - smábátáutgerð	1.493

Vopnafjörður

Ásbræður sf - söltunarhús	8.555
Guðmundur Ragnarsson - smábátáutgerð	1.600
Vopnafjarðahreppur - hlutfjárkaup í Tanga hf	19.941

Hlíðahreppur

Guðleifur Þórarinnsson - ferðaþjónusta	800
--	-----

97

LÁN OG STYRKIR

Jökuldalshreppur

Karl Jakobsson - kaup á hellusteypuverksmiðju 2.000

EgilsstaðirEikarás hf - skuldbreyting við Byggðastofnun 1.106
Héraðsprent sf - tækjakaup og endurfjármögnun 4.957
Malarvinnslan hf - iðnaðarhús 9.000
Vökvavélar hf - verkstæðishús 15.000**Borgarfjarðarhreppur**Baldur Guðlaugsson - smábátaútgærd 2.500
Kári Borgar Ásgrímsson - smábátaútgærd 3.502
Ólafur Hallgrímsson - smábátaútgærd 1.500**Seyðisfjörður**Ferðapjónusta Austurlands ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 5.000
Strandarsild hf - saltsildarhús 17.155**Neskaupstaður**Ármann Herbertsson - saltfiskverkun 1.012
Jón Sigurðsson - smábátaútgærd 1.750**Eskifjörður**

Valsteinn Þórir Björnsson - smábátaútgærd 1.504

ReyðarfjörðurAM - frystivörur - endurbætur á húsnæði 8.000
Andrés Ármannsson - smábátaútgærd 1.000
Gunnar Hjaltason - smábátaútgærd 2.600
Óskar A. Beck - skuldbreyting við Byggðastofnun 2.006
Sveinbjörn Þórarinnsson - smábátaútgærd 2.500
Þvottabjörn - þvottahús 2.500**Búðahreppur**

Unnsteinn Kárason - skuldbreyting við Byggðastofnun 402

StöðvarhreppurLukka ehf - smábátaútgærd 4.000
Sigrún Gunnarsdóttir - veitingarekstur 1.800**Breiðdalshreppur**

Helga Elísabet Jónsdóttir - hótélbygging 13.979

DjúpavogshreppurEðvald Smári Ragnarsson - smábátaútgærd 3.000
Eyfreyjuness ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 8.000
Freyr Steingrímsson - smábátaútgærd 1.600
Hjalti Jónsson - smábátaútgærd 700
Kraftlýsi hf - iðnaðarhús 2.971
Kristján Ragnarsson - iðnaðarhús 2.000
Stefán Ingólfsson - smábátaútgærd 3.500
Útgerðarfélagið Trítón ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 35.000**Hornafjörður**Ásmundur Gíslason, Árnanes - ferðapjónusta 7.500
Gunnar Pálmi Pétursson - verkstæðishús 6.043
Gunnar Þór Þórarinnsson - smábátaútgærd 2.000
Háey ehf - snurvoðarbúnaður 5.010
Háey ehf - skipakaup 3.993
Mars ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 36.767
Melavík ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 15.350
Páll Guðmundsson - endurbætur á bát 5.000
Pálmey ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 4.993
Sigurbjörn J. Karlsson - gistiheimili 37.000
Skarphéðinn Larsen - hótélbygging 40.000
Stefán Helgi Helgason - smábátaútgærd 2.093**Vestmannaeyjar**Baldur Þór Bragason - skuldbreyting við Byggðastofnun 1.918
Valur Anderson og Vigfús Guðlaugsson - smábátaútgærd 3.000**Skaftárhreppur**

Hagur ehf - fjárhagsleg endurskipulagning 6.000

MýrdalshreppurJóhannes Kristjánsson - ferðapjónusta 5.000
Steinþór Vigfússon og Margrét Harðardóttir - gistiheimili 5.500
Víkudrangar ehf - gistiheimili 3.500**Austur-Eyjafjallahreppur**

Jón Guðmundsson - ferðapjónusta 4.000

Hvolhreppur

Stefán S. Benediktsson - ferðapjónusta 1.500

Skeiðahreppur

Gylfi Sigurðsson - gistiheimili 7.000

Hrunamannahreppur

Funaplast - nýbygging og vélakaup 11.473

BiskupstungnahreppurHlíf Pálsdóttir - gistiheimili 5.000
Jóhannes Helgason - vélaskemma 4.000**Hveragerði**Knútur Bruun - gistiheimili 8.500
Listaskálinn í Hveragerði ehf - bygging listasafns 15.000
Ljósbrá ehf - skuldbreyting við Byggðastofnun 4.096**Ölfushreppur**Flesjar hf - skipakaup 30.000
Haukur Benediktsson - smábátaútgærd 1.500**Grindavík**Bogi Ingvar Traustason - smábátaútgærd 1.000
Einar B. Bjarnason - smábátaútgærd 4.500
Guðmundur Einarsson - smábátaútgærd 3.500
Ísleifur Haraldsson - smábátaútgærd 1.000
Stakkavík ehf - smábátaútgærd 1.768
Þorsteinn Óskarsson o.fl. - fjárhagsleg endurskipulagning 15.020**Sandgerði**Ólafur Gunnar Gíslason - smábátaútgærd 3.500
Sigurgeir Jónsson - smábátaútgærd 1.000**Reykjanesbær**Guðleifur Ísleifsson - smábátaútgærd 2.200
Jakob Jónatansson - smábátaútgærd 1.200
Laugaburrunn ehf - fiskþurrkun 10.101
Óskar Ingibjörnsson - endurbætur á fiskverkunarhúsi 6.934**Vatnsleysustrandarhreppur**Silungur ehf - rekstrarlán 14.892
Valdimar hf - fjárhagsleg endurskipulagning 39.799**Hafnarfjörður**

Karel Karelsson - skuldbreyting við Byggðastofnun 1.712

Kópavogur

H.M. Lyftur ehf - iðnaðarhús 2.000

ReykjavíkHaffiskur ehf - smábátaútgærd 3.007
Höskuldur Ragnarsson - smábátaútgærd 3.500
Jón Fr. Magnússon og Þorkell Jónsson - smábátaútgærd 1.000
Ólafur Karl Brynjarsson - smábátaútgærd 1.500
Sigurjón Jónsson - smábátaútgærd 1.900
Sigurnes hf - fjárhagsleg endurskipulagning 7.981
Þórhallur Eiríksson - smábátaútgærd 2.461**Samtals**

1.309.859

ÚTBORGADIR STYRKIR

Eftirfarandi listi miðast við útborgaða styrki á árinu. Á rekstrarreikningi kemur til viðbótar gjaldfærsla vegna samþykktara styrkja sem ekki hafa verið borgaðir út en til frádráttar kemur sams konar gjaldfærsla frá árinu áður vegna þeirra styrkja sem þá voru samþykktir en ógreiddir.

þús. kr.

Hvalfjarðarstrandahreppur

Búi Gíslason – vörupróun á trefjaplastframleiðslu 200

AkranesÁhugafélag um fiska- og sjávarútvegssafn – undirbúningsfélag um kynningarmiðstöð 200
Sokkaverksmiðjan Trico – markaðskynning 400**Andakílhreppur**Bændaskólinn Hvanneyri, búvísindadeild – fjarkennsla 1.250
Hanna Kristín Þórgrímsdóttir – aðstaða fyrir fífluð börn 100**Lundareykjadalshreppur**

Sigurður O. Ragnarsson – loðnýrabú 195

Reykholtsdalshreppur

Reykholtsdals- og Hálsahreppar – ferðapjónustufyrirtæki 1.000

BorgarbyggðAfurðasalan Borgarnesi hf – flutningur á kjóteild Íslenskt-franskt hf 1.000
Eðalfiskur hf – markaðssetning erlendis 1.200
Gísli Þorsteinnsson – bleikjueldi 900
Markaðsráð Borgarnes – upplýsingamiðstöð fyrir sumarbústaði 300

Rita Freyja Back – handverk	120	Áshreppur	
Samtök sveitarfélaga á Vesturlandskjördæmi – atvinnuráðgjöf	6.985	Hannes Sigurgeirsson – loðdýrabú	195
Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi – átakið „Vesturlandsvefur“	800	Blönduós	
Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi – átakið „Göngum gæðavegin“	700	Blönduósbær – könnun á framleiðslu morgunkorns	250
Stykkishólmur		Einar Jóhannesson – vörubrúun og markaðssetning	50
Hrappseyjarbúið sf – ferðabjónusta í Hrappsey	400	Iðnþróunarfélag Norðurlands vestra – atvinnuráðgjöf	6.072
Norska húsið – aðstaða fyrir handverksverslun	400	Svínavatnshreppur	
Rækjunes ehf – framleiðsla á réttum úr hörpudiski	350	Benedikt Sv. Steingrímsson – loðdýrabú	195
Dalabyggð		Hannes Guðmundsson – loðdýrabú	195
Búnaðarsamband Dalamanna – hlunnindanýting	50	Valdimar Tr. Ásgeirsson – loðdýrabú	195
Dalabyggð – uppbygging í ferðabjónustu	400	Höfðahreppur	
Dalabyggð – grásleppuveiðir frá Skarðsstöð	500	Vélaverkstæði Karls Berndsen ehf – vettlingaþurrkari	300
Dalabyggð – uppbygging í atvinnumálum	1.500	Sauðárkrókur	
Steinólfur Lárusson – rafstöð	400	Element skynjaratækni ehf – þróun á rafeinda- og tækni sviði	2.000
Votaberg ehf – endurbætur á grásleppuverkun	1.000	Ferðasmíðjan ehf – handverks- og ferðabjónustuhús	800
Saurbæjarhreppur		Kaupfélag Skagfirðinga – markaðssetning á graskögglum	700
Hes jógurhöld – jógurhaldaframleiðsla	300	Kvenfélag Sauðárkróks – afþreyingarverkefni	200
Saumastofan Saumur ehf – undirbúningarkostnaður	2.000	Loðfeldur hf – hagkvæmniathugun á nýju félagi	500
Reykholahreppur		Loðskinn hf – þróun á vörum úr loðskinnum	400
Ferðanetið ehf – upplýsingavefur um ferðamál	200	Sauðárkrókskaupstaður – undirbúningur fyrir skóverksmiðju	300
Flókalundur – verkefnið „Rúta og reiðhjól“	67	Sjávarleður hf – kynning merkjavöru úr fiskleðri	500
Jón Á. Sigurðsson off – þeitungskostnaður	350	Skjól sf – greiðsla á láni hjá Bygðastofnun	2.208
Vesturbýggð		Útflutningskollinn – undirbúningarkostnaður	500
Árnheiður Guðnadóttir – sand- og steinaíða	250	Vegvísar ehf – skiltaframleiðsla	1.000
Bjargssýn ferðabjónusta ehf – ferðabjónustubátur	500	Ævintýraferðir ehf – ferðabjónusta	500
Héraðsnefnd Barðstrendinga – minjasafn að Hnjóti	500	Skeifilsstaðahreppur	
Hólmfríður S. Sveinsdóttir – ferðabjónusta	200	Skagavör ehf – vörubrúun	500
Jóhann Pétur Ágústsson – ferðabjónustubátur	500	Skarðshreppur	
Sláturfélagið Dorri hf – framkvæmdir við sláturhús	1.000	Jón Eiríksson – ferðabjónusta að Reykjum	300
Tálknafjarðarhreppur		Kristján Pétursson – loðdýrabú	195
Gunnar Egilsson – könnun á hóteltækni	200	Staðahreppur	
Bolungarvík		Veiðifélag Skagafjarðar – rannsókn á fiskistofnum Héraðsvatna	200
Gestur Pálmason – trésmiðvinnustofa	200	Seyluhreppur	
Gunnhildur Halldórsdóttir – stofnun fyrirtækis	300	Alþjóðlist handverkshópur – búnaður og innréttingar	300
Hólsvélar ehf – leikfangagerð	200	Hofshreppur	
Trésmiðvinnustofa Bjarna Aðalsteinssonar	200	Halsteinn Lárusson – loðdýrabú	195
Ísafjarðarbær		Hofshreppur – atvinnuuppbygging í fiskvinnslu	2.000
Atvinnubrúunarfélag Vestfjarða – rannsókn á ferðamennsku um Hornstrandir	300	Jón Snæbjörnsson – fjölnotahús fyrir ferðabjónustu	300
Búnaðarfélag á norðanverðum Vestfirðum – samdráttur í landbúnaði	5.600	Fijótahreppur	
Edinborgarhúsið ehf – endurbýgging salar	500	Trausti Sveinsson – skíða- og útivistarsvæði	500
Elisabet Pétursdóttir og Erik Engholm – þurrfóðurstilraunir	600	Siglufjörður	
Elisabet Pétursdóttir – loðdýrabú	195	Nist ehf – hönnun minja- og skartgripa	800
Ferðabjónusta í Reykjanesi ehf – undirbúningarkostnaður	200	Svarfaðardalshreppur	
Fjórðungssamband Vestfirðinga – atvinnuráðgjöf	6.951	Dýrholt ehf – loðdýrabú	390
Hótel Ísafjörður – verkefnið „Rúta og reiðhjól“	67	Sigvaldi Ó. Aðalsteinsson – loðdýrabú	195
S.I. Pétursson ehf – þurrkunaraðstaða fyrir rekavið	300	Árskógshreppur	
Samstarfshópur um Sumarkvöld í Neðstakaupstað	200	Jón F. Sigurðsson – loðdýrabú	195
Steinar og Málmar – steinvinnsla o.fl. á Þingeyri	500	Arnarneshreppur	
Vestfirski forlagið – kynning á sögu Jóns Sigurðssonar	700	Jón Benediktsson – loðdýrabú	195
Vesturferðir – verkefnið „Rúta og reiðhjól“	67	Glæsibæjarhreppur	
Árneshreppur		Höndin ehf – verkefni um áhrif rafsviðs á búfé	500
Háireki ehf – nýting á rekaviði til bygginga	500	Ríkharður G. Hafdal – loðdýrabú	195
Hólmavík		Akureyri	
Búnaðarsamband Ströndamanna – sala á rekavið	180	Háskólinn á Akureyri – ferðabjónustuverkefni	1.000
Haraldur V.A. Jónsson – hesta-, göngu- og sjóferðir	300	Iðnþróunarfélag Eyjafjarðar hf – atvinnuráðgjöf	4.529
Héraðsnefnd Strandasýslu – lífræn ræktun	250	JAT verktakar – markaðssetning fiskvinnsluvéla	500
Ólöf Brynja Jensdóttir – uppbygging tjaldstæðis	100	Jón Hlöðver Áskelsson – tónlistar- og hljóðtækniverkstæði	200
Bæjarhreppur		Stúdíó Hljóðlist/Kristján Edelstein – markaðsátak	300
Samstarfshópur um endurbætur á Riis húsi á Borðeyri	500	Tölvu- og hugbúnaðarþjónustan hf – tölvuleikir til útflutnings	200
Fremri-Torfustaðahreppur		Eyjafjarðarsveit	
Benedikt Ragnarsson – skot- og silungsvæði	200	Gullasmíðjan Stubbur – markaðssetning á trévörum o.fl.	300
Fremri og Ytri Torfustaðahreppar – aðstaða á Arnarvatnsheiði	300	Snæbjörn Sigurðsson – loðdýrabú	195
Hvammstangi		Svalbáðsstrandahreppur	
Drífa ehf – vörubrúun og markaðssetning	1.000	Inga M. Árnadóttir o.fl. – aðstaða til að skoða húsdýr	500
Gústav J. Danielsson – hljóð- og myndvinnsla	400	Grýtubakkahreppur	
Hagfélagið hf – atvinnuráðgjöf	200	Stefán H. Kristjánsson – hestaferðir	200
Verslunarminjasafn – rekstur minjasafns	350	Sveinbjörn Guðmundsson – loðdýrabú	195
Þveráahreppur		Hálshreppur	
Benjamin Kristinsson – loðdýrabú	169	Jón Sigurðsson – loðdýrabú	195
Þorkelshólshreppur		Tryggvi Stefánsson – loðdýrabú	195
Borg, saumastofa – saumastofa	800	Bárðdælahreppur	
Ólafur Benediktsson – loðdýrabú	78	Stóruvellir ehf – framleiðsla á hamsatól og útikertum	500
Sigurður Björnsson – afþreying í ferðabjónustu	300		
Þórir Ísólfsson – loðdýrabú	65		

Skútustaðahreppur

Baðfélag Mývatnssveitar – uppbygging gufu- og lónbaða	800
Mýflug hf – markaðssetning	500
Samstarfshópur um stofnun Fræðagarðs í Mývatnssveit	500

Aðaldælahreppur

Ferðamálafélag Suður-Ping. – kortlagning reið- og gönguleiða	300
--	-----

Reykjahreppur

Örlygur H. Jónsson – loðdyrabú	195
--------------------------------	-----

Húsavík

Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga hf – atvinnuráðgjöf	3.267
Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga hf – könnun á harðviðarvinnslu	500
Hlað sf – markaðssetning á haglaskotum	500
Norðursigling ehf – safn um íslenska strandmenningu	800
Prjóði ehf – hönnun og markaðssetning á fatnaði	500

Raufarhafnarhreppur

Gunnar Guðmundsson – kaup á rekaviðarsög	700
Hótel Norðurljós – ferðapjónusta á Melrakkaslétu	300

Svalbarðshreppur

Fríðrik Guðmundsson – loðdyrabú	195
Úlfur Marinósson – loðdyrabú	195

Hlíðarhreppur

Flijótabátar – ferðapjónusa	800
-----------------------------	-----

Fljótsdalshreppur

Jóhann Ingimarsson – loðdyrabú	195
--------------------------------	-----

Hjaltastaðahreppur

Hreppar á Héraði – efling atvinnulífs á sauðfjárvæði	450
Hreppar á Héraði – efling atvinnulífs á sauðfjárvæði	150

Vallahreppur

Lommahestar – markaðssetning á hestaferðum	300
--	-----

Egilsstaðir

Búnaðarsamband Austurlands – verkefni félagsins	500
DIS hf – sóthreinsibúnaður fyrir matvælavinnslu	500
Randalín Handverkshús – hönnun og markaðssetning	500
Sveinn Ingimarsson – loðdyrabú	195

Borgarfjarðarhreppur

Álfasteinn hf – markaðssókn erlendis	500
Borgarfjarðarhreppur – aðstaða fyrir ferðamenn í Hafnarhólma	300

Seyðisfjörður

Atvinnuþróunarfélag Austurlands – atvinnuráðgjöf	8.702
Atvinnuþróunarfélag Austurlands – frístundagarður	500

Neskaupstaður

Mjólkursamslag Norðfirðinga – markaðssetning á vöflluðeigi	500
--	-----

Eskifjörður

Sjóminjasafn Austurlands – viðgerð á Nakk SU 380	400
--	-----

Stöðvarhreppur

Jóhann Jóhannsson – flutningur fyrirtækis o.fl.	500
---	-----

Breiðdalshreppur

Guðrún Þorleifsdóttir – bygging sumarhúsa	300
Veiðipjónustan Strengir – aukning veiði í Breiðdalsá	1.000

Djúpavogshreppur

Kvennasmiðjan hf. – handverksaðstaða í Löngubúð	800
---	-----

Borgarhafnarhreppur

Þorsteinn Sigfússon – loðdyrabú	195
---------------------------------	-----

Hornafjörður

Bergur Bjarnason – loðdyrabú	195
Búnaðarsamband Austur-Skaftfellinga – bleikjueldi	175
Búnaðarsamband Austur-Skaftfellinga – bleikjueldi	150
Kaupfélag Austur-Skaftfellinga – vinnsla á kjöti til útlutnings	10.830
Ómar Antonsson – tilraunavinnsla á gabbró og granófir	300
Þrúðmar S. Þrúðmarsson – loðdyrabú	195
Þrúðmar Sigurðsson – loðdyrabú	195

Skaftárhreppur

Hörður Davíðsson – afþreying í ferðapjónustu	800
Kirkjubæjarstofa – rannsóknasetur	200
Skaftárhreppur – samkeppni um hönnun minjagripa	200
Skaftárhreppur – uppbygging í ferðapjónustu	1.000

Mýrdalshreppur

Jóhann Pálmason – loðdyrabú	195
Karl Pálmason o.fl. – vistheimili fyrir geðfatlaða	1.000
Vikurprjón ehf – markaðssetning erlendis	1.000

Austur-Eyjafjallahreppur

Samtök um varðveislu Seljavallalaugar	300
---------------------------------------	-----

Vestur-Eyjafjallahreppur

Kristján Ólafsson – vatnsaflsvirkjun að Seljalandi	400
--	-----

Austur-Landeyjahreppur

Fóðurkorn ehf – kjarnfóðurgerð úr íslensku korni	1.500
--	-------

Hvolhreppur

Form innréttingar ehf – flutningur innréttingafyrirtækis	500
Hvolhreppur og 5 sveitarfélög (Sælubúð ehf) – atvinnuáttak í austurhluta Rangárvallasýslu	600
KR Þjónustan ehf – þróun á landbúnaðartækjum	500
Skógræktarfélag Rangæinga – lagfæring á umhverfi Þverár	500
Sælubúð ehf – ferðaverkefnið „Á Njáluslóð“	800
Veiðifélag Þverár – lagfæring á umhverfi Þverár	500

Rangárvallahreppur

Finestra ehf – flutningur álguggaframleiðslu til Hellu	1.000
--	-------

Stokkseyri

Sjófn Jóhannsdóttir – loðdyrabú	195
---------------------------------	-----

Eyrbakkí

Haraldur Ólason – loðdyrabú	195
-----------------------------	-----

Selfoss

Atvinnuþróunarsjóður Suðurlands – atvinnuráðgjöf	8.394
S.G. Einingahús hf – útlutningur einingarhúsa til Grænlands	500

Hraungerðishreppur

Sigbór Þórarinnsson – loðdyrabú	195
---------------------------------	-----

Gnúpverjahreppur

Björn Örtýgsson – loðdyrabú	195
Magnús Jóhannsson – flutningur framleiðslu milliveggjaplatna	500
Stefán Guðmundsson – loðdyrabú	195
Viggó E. Viðarsson – loðdyrabú	195

Hrunamannahreppur

Funplast ehf – endurvinnsla á plastefnum	1.000
--	-------

Biskupstungnahreppur

Helgi Sveinbjörnsson o.fl. – uppbygging dýragarðs	800
---	-----

Grímsneshreppur

Jón Gunnar Þorkelsson – loðdyrabú	195
-----------------------------------	-----

Pingvallahreppur

Pingvallavatnssiglingar ehf – útsýnissiglingar	500
--	-----

Hveragerði

Fríðrik Þórarinnsson – loðdyrabú	195
Hamrar hf – þróun á öryggislásam til smásölu	200

Ölfushreppur

Gunnar Árnason – loðdyrabú	195
Plastmótun ehf – sand- og snjógildrugerð úr endurunnu plasti	300

Gerðahreppur

Víðir hf – vöru og umbúðapróun	800
--------------------------------	-----

Reykjanesbær

Jón G. Gunnlaugsson – stækkun sæfiskasafns	1.500
Samnátt fyrirtækjanet – markaðssetning erlendis	800
Íslensk ígulker ehf – eldisrannsókn á ígulkerum	500
Markaðs- og atvinnumálaskrifstofa Reykjanesbæjar – atvinnuráðgjöf 8.702	8.702

Reykjavík

Einar Gunnarsson – nám í byggðamálum	150
Fagrð trefjaiðnaðarins – átaksvirkefni um trefjaiðnað	1.500
Félag ferðapjónustubænda – þróunarverkefni í ferðapjónustu	2.000
Íslenskir kraftamenn – aflraunakeppni	200
Jarðfræðistofan Ekra – könnun á geislasteinum	200
Klúbbur matreiðslumeistara – kynning á landbúnaðarvörum erlendis	100
Ráð ehf – búnaðarfélag á norðanverðum Vestfjörðum	400
Regnbogahótel – lenging ferðamannatíma á landsbyggðinni	500

Kjalarneshreppur

Guðni Indriðason – loðdyrabú	195
------------------------------	-----

Óstaðsett

Atvinnuráðgjafar – sameiginleg verkefni	1.473
---	-------

Samtals

164.761

LÖG UM BYGGÐASTOFNUN

nr. 64 frá 1. júlí 1985 með áorðnum breytingum með lögum nr. 39/1991 og lögum nr. 12/1986 um ríkisendurskoðun og lögum nr. 83/1997.

I. KAFLI

Hlutverk og skipulag.

1. gr.

Byggðastofnun er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins og heyrir undir forsætisráðherra.

2. gr.

Hlutverk Byggðastofnunar er að stuðla að þjóðfélagslega hagkvæmri þróun byggðar í landinu.

3. gr.

Byggðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggða og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins.

Í samræmi við hlutverk stofnunarinnar veitir hún lán eða annan fjárhagslegan stuðning í því skyni meðal annars að bæta aðstöðu til búsetu í einstökum byggðarlögum og koma í veg fyrir að óæskileg byggðaröskun eigi sér stað eða lífvænlegar byggðir fari í eyði.

4. gr.

Stjórn Byggðastofnunar skal skipuð 7 mönnum, kosnum hlutfallskosningu í sameinuðu Alþingi að afstöðnum almennum þingkosningum. Kosnir skulu jafnmargir varamenn. Forsætisráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna þingkjörnu stjórnarmanna. Formaður stjórnarinnar boðar hana til funda. Á stjórnarfundum ræður afl atkvæða. Forsætisráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar.

5. gr.

Verkefni stjórnar Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að ákveða starfsskipulag stofnunarinnar að því leyti sem það hefur ekki verið gert í reglugerð.
2. Að ákveða starfsáætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn, þar á meðal hverjar byggðaáætlanir skuli gerðar á vegum hennar. Starfsáætlun skal endurskoða á árinu eftir því sem þurfa þykir.
3. Að ákveða rekstraráætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn.
4. Að fjalla um allar byggðaáætlanir sem gerðar eru á vegum stofnunarinnar eða lagðar eru fyrir stjórnina til samþykktar, sbr. 9. gr. laga þessara.
5. Að fjalla um skýrslur stofnunarinnar um starfsemi hennar.
6. Að taka ákvarðanir um lántöku, sbr. 18. gr. laga þessara.
7. Að setja reglur um lánakjör stofnunarinnar.
8. Að taka ákvarðanir um veitingu lána og ábyrgða, svo og óafturkræf framlög samkvæmt lögum þessum.

6. gr.

Forsætisráðherra skipar forstjóra til fimm ára í senn til að annast daglega stjórn stofnunarinnar.

7. gr.

Verkefni forstjóra Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að stjórna daglegum rekstri stofnunarinnar.
2. Að gera tillögur til stjórnar um starfsskipulag stofnunarinnar.
3. Að gera tillögur til stjórnar um áætlanagerð á vegum stofnunarinnar.
4. Að gera tillögur um afgreiðslu á byggðaáætlunum sem lagðar eru fyrir stjórn stofnunarinnar, sbr. 9. gr. laga þessara.
5. Að gera tillögur um árlega heildarútlánaáætlun, svo og tillögur um veitingu einstakra lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga stofnunarinnar.
6. Að ráða stofnuninni starfsfólk innan ramma fjárhagsáætlunar.

II. KAFLI

Starfsemi.

8. gr.

Byggðastofnun gerir tillögu að stefnumótandi áætlun í byggðamálum til fjögurra ára í senn. Ráðherra leggur tillöguna fyrir Alþingi til afgreiðslu.

Í tillögunni komi fram stefna ríkisstjórnar í byggðamálum og tengsl hennar við almenna stefnu í efnahags- og atvinnumálum, svo og við áætlanir á sviði opinberrar þjónustu í landinu.

Í forsendum áætlunarinnar gerir Byggðastofnun grein fyrir ástandi og horfum í þróun byggðar í einstökum landshlutum og markmiðum, sem æskileg eru talin og þjóðhagslega hagkvæmt að stefna að í þróun byggðar landsins í heild.

Við gerð áætlunarinnar hafi Byggðastofnun samráð við ráðuneyti, Þjóðhagsstofnun, sveitarfélög og samtök þeirra og aðra aðila sem þurfa þykir.

Byggðaáætlun skal endurskoða á tveggja ára fresti.

Byggðastofnun gerir einnig svæðisbundnar byggðaáætlanir í samráði við sveitarfélög, atvinnuþróunarfélög og aðra aðila sem málið varða.

Hagstofu Íslands, Þjóðhagsstofnun og öðrum ríkisstofnunum eða sveitarfélögum er rétt að veita Byggðastofnun þær upplýsingar sem hún telur nauðsynlegar til slíkrar áætlunargerðar.

9. gr.

Stjórn Byggðastofnunar fjallar um stefnumótandi hluta byggðaáætlunar við undirbúning hennar. Hún fylgist með framkvæmd þeirra þátta hennar sem henni er falið af Alþingi. Stjórn stofnunarinnar fylgist einnig með þeim svæðisbundnu byggðaáætlunum sem unnar hafa verið af Byggðastofnun í samstarfi við heimaaðila og stjórnin hefur samþykkt.

10. gr.

Byggðastofnun getur átt aðild að atvinnuþróunarfélögum á landsbyggðinni. Í slíkum

félögum starfa sveitarfélög, samtök sveitarfélaga og launþega, atvinnufyrirtæki og aðrir aðilar sem vilja taka þátt í og láta sig varða alhliða þróun og nýsköpun í atvinnulífi á viðkomandi svæði.

Um stærð félagssvæðis atvinnuþróunarfélaga fer eftir aðstæðum í hverju héraði. Stjórn Byggðastofnunar veitir stuðning við stofnun og rekstur atvinnuþróunarfélaga á landsbyggðinni á grundvelli umsókna frá þeim.

Byggðastofnun er heimilt að taka þátt í atvinnuþróunarfélögum og á fulltrúi hennar að jafnaði sæti í stjórn þeirra.

11. gr.

Byggðastofnun veitir að fenginni umsókn atvinnuþróunarfélaga styrki til verkefna á vegum þeirra á sviði þróunar og nýsköpunar í atvinnulífi á félagssvæðinu.

Byggðastofnun hefur samráð við tæknistofnanir atvinnuvega, stofnlánasjóði, háskóla og aðra aðila sem vinna að hliðstæðum verkefnum og beitir sér fyrir samstarfi um stuðning við framkvæmd þeirra verkefna sem hún metur styrkhæf. Stjórn stofnunarinnar setur nánari reglur um þessar styrkveitingar.

Í hverju kjördæmi skal starfa a.m.k. einn atvinnuráðgjafi. Hlutverk hans er að stunda almenna atvinnuráðgjöf á starfssvæði sínu. Komið skal á nánu samstarfi við aðra aðila sem vinna að ráðgjafar- og leiðbeiningarstarfi í kjördæminu. Byggðastofnun tekur þátt í kostnaði við starfsemi atvinnuráðgjafa.

Atvinnuráðgjafar kjördæmanna skulu einnig vinna að samstarfi atvinnuþróunarfélaga innan viðkomandi kjördæmis og er heimilt að fela þeim framkvæmdastjórn þeirra ef um semst.

12. gr.

Byggðastofnun veitir lán eða ábyrgðir í samræmi við hlutverk sitt, sbr. 2. gr. laga þessara. Veiting lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga skal byggjast á umsóknum, nema verið sé að afstýra neyðarástandi í atvinnu- og byggðamálum.

Stjórn Byggðastofnunar ákveður lánakjör stofnunarinnar. Skal í því efni bæði höfð hliðsjón af fjárhagsstöðu stofnunarinnar á hverjum tíma og tilganginum með lánveitingum hennar.

13. gr.

Byggðastofnun getur, í samræmi við hlutverk sitt, stuðlað að stofnun nýrra fyrirtækja samkvæmt ákvörðun stjórnar stofnunarinnar.

14. gr.

Með tilliti til hlutverks Byggðastofnunar, sbr. 2. gr. þessara laga, er stjórn stofnunarinnar heimilt að ákveða að stofnunin taki þátt í fjárfestingar- eða þróunarfélögum. Þá skal stofnunin hafa samstarf við fjárfestingarsjóði og lánastofnanir, eftir því sem við á, um fyrirgreiðslu til verkefna sem samrýmast hlutverki hennar.

III. KAFLI

Önnur ákvæði.

15. gr.

Forsætisráðherra skal gefa Alþingi árlega skýrslu um starfsemi stofnunarinnar.

Ársreikningum skal fylgja skrá yfir lánveitingar og óafturkræf framlög Byggðastofnunar.

16. gr.

Byggðastofnun tekur við öllum eignum Byggðasjóðs samkvæmt lögum nr. 97/1976, svo og skuldbindingum sjóðsins, við gildistöku laga þessara.

17. gr.

Tekjur Byggðastofnunar eru:

1. Eignir Byggðasjóðs samkvæmt lögum nr. 97/1976.
2. Framlag úr ríkissjóði eins og ákveðið er í fjárlögum hverju sinni.
3. Fjármagnstekjur.

18. gr.

Byggðastofnun er heimilt innan ramma lánsfjárlaga að taka lán til starfsemi sinnar innanlands eða erlendis, annaðhvort í eigin nafni eða fyrir milligöngu annarra aðila, þannig að ráðstöfunarfé stofnunarinnar verði a.m.k. 0,5 af hundraði þjóðarframleiðslu.

[19. gr.]

Fellt niður sbr. L. 39/1991, 3-4 gr. L. 90/1991, 90 gr.

20. gr.

Handbært fé Byggðastofnunar skal geyma á reikningum í bönkum eða sparisjóðum samkvæmt ákvörðun stjórnar Byggðastofnunar.

21. gr.

Byggðastofnun er undanþegin öllum opinberum gjöldum og sköttum til ríkissjóðs eða sveitarsjóða eða annarra stofnana.

22. gr.

Stjórnarmenn og allir starfsmenn Byggðastofnunar eru bundnir þagnarskyldu um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirætlum yfirboðara eða eðli málsins. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

[23. gr.]

Fellt niður sbr. L. 39/1991, 3.-4. gr. L. 12/1986, 13. gr.

24. gr.

Nánari ákvæði um skipulag Byggðastofnunar og framkvæmd laga þessara má setja með reglugerð.

25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. október 1985. Með lögum þessum eru felldir úr gildi III. og VI. kafli laga nr. 97/1976, um Framkvæmdastofnun ríkisins, og önnur ákvæði þeirra laga sem varða byggðadeild Framkvæmdastofnunar og Byggðasjóð og verkefni Framkvæmdastofnunar á sviði byggðamála.

REGLUGERÐ UM BYGGÐASTOFNUN

I. KAFLI

Hlutverk

1. gr.

Byggðastofnun er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins og heyrir undir forsætisráðherra.

2. gr.

Hlutverk Byggðastofnunar er að stuðla að þjóðfélagslega hagkvæmri þróun byggðar í landinu. Aðgerðir hennar skulu miða að því að styrkja og efla byggð í landinu, sem fái staðist til lengdar og þar sem rekin er fjölbætt atvinnustarfsemi og þjónusta.

3. gr.

Byggðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu. Í starfi sínu skal stofnunin fylgja eftir stefnumarkandi áætlunum í byggðamálum, sem Alþingi hefur samþykkt. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins.

Í samræmi við hlutverk stofnunarinnar veitir hún lán eða annan fjárhagslegan stuðning í því skyni meðal annars að bæta aðstöðu til búsetu í einstökum byggðarlögum og koma í veg fyrir að óæskileg byggðaröskun eigi sér stað eða lífvænlegar byggðir fari í eyði.

II. KAFLI

Stjórn

4. gr.

Stjórn Byggðastofnunar er skipuð 7 mönnum kosnum hlutfallskosningu á Alþingi að afstöðnum almennum þingkosningum. Kosnir skulu jafnmargir varamenn. Forsætisráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna þingkjörnu stjórnarmanna. Formaður stjórnarinnar boðar hana til fundar. Á stjórnarfundum ræður afl atkvæða. Forsætisráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar.

5. gr.

Verkefni stjórnar Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að ákveða starfsskipulag stofnunarinnar að því leyti sem það er ekki gert í reglugerð þessari.
2. Að ákveða starfsáætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn, þar á meðal hverjar byggðaáætlanir skuli gerðar á vegum hennar. Starfsáætlun skal endurskoða á árinu eftir því sem þurfa þykir.
3. Að ákveða rekstraráætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn.
4. Að fjalla um allar byggðaáætlanir sem gerðar eru á vegum stofnunarinnar eða lagðar eru fyrir stjórnina til samþykktar, sbr. 9. gr. laga nr. 64/1985.

5. Að fjalla um skýrslur stofnunarinnar um starfsemi hennar.

6. Að taka ákvarðanir um lántöku, sbr. 18. gr. laga nr. 64/1985 og 3.-4. gr. laga nr. 39/1991.

7. Að setja reglur um lánakjör stofnunarinnar.

8. Að taka ákvarðanir um veitingu lána og ábyrgða, svo og óafturkræf framlög, sem stofnunin veitir í samræmi við lög og reglugerð þessa.

Í upphafi hvers árs skal stjórn Byggðastofnunar, að fenginni tillögu forstjóra, samþykkja áætlun um starfsemi stofnunarinnar á viðkomandi ári. Áætlun þessi skal vera í þremur hlutum: Starfsáætlun, rekstraráætlun og heildarútlánaáætlun. Ofangreindar áætlanir skulu sendar forsætisráðherra til kynningar eigi síðar en 15. febrúar ár hvert.

Í starfsáætlun skal fjallað um þau verkefni sem stjórn stofnunarinnar vill að unnið sé að og ekki teljast til venjubundinna verka. Forstjóra er heimilt að ákveða að unnið sé að verkefnum sem ráðherra óskar eftir að stofnunin taki að sér fyrir ráðuneyti sitt eða önnur ráðuneyti. Sérfræðiálit stofnunarinnar skulu unnin á ábyrgð forstjóra og viðkomandi sérfræðinga, enda skal tekið fram að svo sé.

Í rekstraráætlun skal greina á milli lánastarfsemi og annarrar starfsemi stofnunarinnar. Þar skal koma fram m.a. hvernig framlögum á fjárlögum og öðrum tekjum skal ráðstafað í rekstur stofnunarinnar, kostnaðarþáttöku vegna atvinnuráðgjafa, og í framlög til átaks- og þróunarverkefna. Í rekstraráætlun fyrir lánastarfsemi skulu koma fram áætlaðar tekjur hennar, sem eru ávöxtun fjármuna og sértekjur. Þar skulu einnig koma fram áætlun gjöld, sem eru sá hluti rekstrarútgjalda er af lánastarfseminni leiðir, auk nauðsynlegra framlaga í afskriftarreikning útlána vegna almennra lána annars vegar og vegna áhættulána hins vegar. Með áhættulánum er átt við lán með meiri áhættu en vaxtamunur þeirra getur greitt.

Í heildarútlánaáætlun skal vera stefnumótun fyrir útlán, ábyrgðir, hlutafjárþáttöku og styrkveitingar stofnunarinnar. Í tillögunni skal móta stefnu um þá landshluta og atvinnugreinar sem stofnunin mun beina aðstoð sinni til á árinu. Þar skal m.a. koma fram með hvaða hætti aðstoðin skal veitt, hvaða tilefni réttlæti aðstoð og með hvaða skilyrðum aðstoðin skuli veitt. Þar skulu einnig vera þær vinnureglur um veitingu aðstoðar sem þurfa þykja. Stefnumörkunin skal vera í samræmi við stefnumarkandi áætlun í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt, sbr. 10. gr. þessarar reglugerðar.

6. gr.

Stjórn Byggðastofnunar skal við afgreiðslu lána, ábyrgða, óafturkræfra framlaga og aðrar ákvarðanir sínar gæta jafnræðis milli aðila sem eru í sömu eða sambærilegri aðstöðu. Þess skal sérstaklega gætt að fyrirgreiðsla stofnunarinnar til fyrirtækja og einstaklinga raski ekki samkeppnisástöðu annarra atvinnufyrirtækja á landsbyggðinni.

III. KAFLI**Forstjóri****7. gr.**

Forsætisráðherra skipar forstjóra Byggðastofnunar til fimm ára í senn til að annast daglega stjórn stofnunarinnar. Forstöðumaður fyrirtækjasviðs skal vera staðgengill forstjóra.

8. gr.

Verkefni forstjóra Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að stjórna daglegum rekstri stofnunarinnar.
2. Að gera tillögur til stjórnar um starfsskipulag stofnunarinnar.
3. Að gera tillögur til stjórnar um áætlanagerð á vegum stofnunarinnar.
4. Að gera tillögur um afgreiðslu á byggðaaáætlunum sem lagðar eru fyrir stjórn stofnunarinnar.
5. Að gera tillögur um árlega heildarútlánaáætlun, svo og tillögur um veitingu einstakra lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga stofnunarinnar.
6. Að ráða stofnuninni starfsfólk innan ramma fjárhagsáætlunar.

IV. KAFLI**Skipulag****9. gr.**

Starfsemi á aðalskrifstofu Byggðastofnunar skal, auk skrifstofu forstjóra, skiptast í eftirtalin svið:

- a) Rekstrarsvið annast m.a. rekstur stofnunarinnar, bókhald, útborganir og innheimtu lána, ásamt gerð rekstrar- og greiðsluáætlana.
- b) Þróunarsvið annast m.a. úrvinnslu upplýsinga um þróun byggðar og hefur umsjón með gerð byggðaaáætlana, úttektum og öðru þróunarstarfi. Byggðastofnun skal heimilt að staðsetja þróunarsvið stofnunarinnar utan aðalskrifstofu hennar.
- c) Fyrirtækjasvið hefur m.a. umsjón með umsóknum um lán, gerð skuldabréfa, úttektum á fyrirtækjum og atvinnulífi og sérfræðiaðstoð vegna þess.
- d) Lögfræðisvið annast m.a. lögfræðileg verkefni, innheimtu og yfirstjórn skjalagerðar. Byggðastofnun skal heimilt að reka

svæðisskrifstofur auk aðalskrifstofu stofnunarinnar og skal stjórn stofnunarinnar ákveða svæðaskrifstofur á milli þeirra. Svæðisskrifstofur annast samskipti við íbúa á sínu starfssvæði og sinna auk þess sérstökum verkefnum sem forstjóri felur þeim. Forstjóri Byggðastofnunar ræður forstöðumann fyrir hvert starfssvið á aðalskrifstofu og svæðisskrifstofur stofnunarinnar.

V. KAFLI**Byggðaaáætlanir****10. gr.**

Byggðastofnun gerir tillögu að stefnumótandi áætlun í byggðamálum til fjögurra ára í senn í samræmi við 8. gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991. Forsætisráðherra leggur tillöguna fyrir Alþingi til afgreiðslu í formi þingsályktunar.

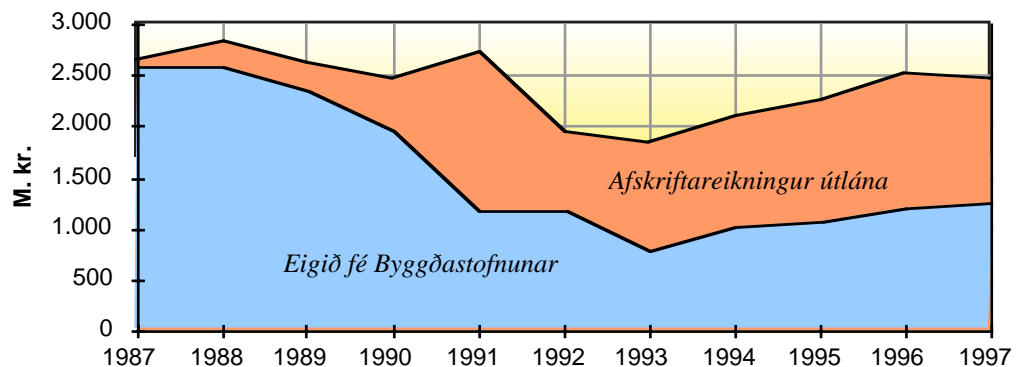
Í tillögunni skal koma fram stefna ríkisstjórnar í byggðamálum og tengsl hennar við almenna stefnu í efnahags- og atvinnumálum, svo og við áætlanir á sviði opinberrar þjónustu í landinu.

Í því skyni kynnir forsætisráðherra Byggðastofnun, þegar vinna að undirbúningi tillögunnar hefst, stefnu ríkisstjórnarinnar í byggðamálum og á hvaða atriði lögð skuli áhersla við gerð áætlunarinnar.

Í forsendum tillögunnar gerir Byggðastofnun grein fyrir ástandi og horfum í þróun byggðar í einstökum landshlutum og markmiðum sem æskileg eru talin og þjóðhagslega hagkvæmt að stefna að í þróun byggðar landsins í heild. Jafnframt skal í forsendum tillögunnar gerð úttekt á áhrifum þeirrar fjárhagslegu fyrirgreiðslu sem Byggðastofnun hefur veitt, frá því að síðasta áætlun var gerð, á þróun byggðar í landinu.

Stefnumótandi áætlun í byggðamálum skal fjalla um þær aðgerðir í byggðamálum sem lagt er til að ríkisvaldið grípi til og hversu miklu fé þurfi að veita til þeirra á hverju ári áætlunarinnar. Skal þar fjallað um aðgerðir sem Byggðastofnun og öðrum opinberum aðilum er ætlað að framkvæma.

Við gerð áætlunarinnar skal Byggðastofnun hafa samráð við ráðuneyti, Þjóðhagsstofnun, sveitarfélög og samtök þeirra og aðra aðila sem

Eigið fé og
afskriftasjóður
Byggðastofnunar
1985-1997.
Verðlag í jan. 1998.

þurfa þykir. Hagstofu Íslands, Þjóðhagsstofnun og öðrum ríkisstofnunum eða sveitarfélögum er rétt að veita Byggðastofnun þær upplýsingar sem hún telur nauðsynlegar til slíkrar áætlunargerðar.

Samþykkt áætlun skal endurskoða á tveggja ára fresti.

11. gr.

Stjórn Byggðastofnunar fjallar um stefnumótandi hluta byggðáætlunar við undirbúning hennar. Hún fylgist með framkvæmd þeirra þátta hennar sem Alþingi felur henni.

12. gr.

Svæðisbundnar byggðáætlunir skulu hafa að geyma greinargerð um ástand og horfur í þróun byggðar á viðkomandi svæði og markmiðum sem æskileg eru talin með tilliti til þjóðhagslegrar hagkvæmni byggðar í landinu. Að jafnaði skal hver áætlun taka til svæðis sem telja má sameiginlegt atvinnusvæði. Svæðisbundnar byggðáætlunir skulu gerðar til 4ra ára.

Í svæðisbundinni byggðáætlun skal fjallað um það hverjar af aðgerðum ríkisvaldsins í byggðamálum koma til framkvæmda á viðkomandi svæði og hversu miklu fé ríki og heimaaðilar hyggjast veita til atvinnuþróunarstarfs.

Stjórn Byggðastofnunar tekur ákvörðun um hvaða svæðisbundnu byggðáætlunir skulu unnar á vegum stofnunarinnar og fylgist með gerð þeirra. Slíkar byggðáætlunir skulu vera í samræmi við og unnar á grundvelli stefnumótandi áætlunar í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt. Jafnframt skal hverju sinni endurskoða fyrirbyggjandi svæðisbundnar byggðáætlunir með hliðsjón af þeirri áætlun sem Alþingi hefur samþykkt.

Svæðisbundnar byggðáætlunir skulu unnar í samvinnu við sveitarstjórnir á viðkomandi svæði og þau ráðuneyti sem við eiga. Í slíkri áætlun skal vera sameiginleg stefnumörkun og útfærsla ríkis og viðkomandi sveitarstjórna um opinberar framkvæmdir og skipulag opinberrar þjónustu á svæðinu.

Áður en svæðisbundin byggðáætlun hlýtur samþykki stjórnar Byggðastofnunar, skal sveitarstjórnnum á viðkomandi svæði og hlutaðeigandi héraðsnefnd gefinn kostur á að fjalla um tillögu að áætluninni og skila athugasemdum sínum til stjórnar Byggðastofnunar.

Svæðisbundnar byggðáætlunir, sem stjórn Byggðastofnunar hefur samþykkt, skulu sendar forsætisráðherra sem kynnir þær ríkisstjórn og Alþingi.

VI. KAFLI

Atvinnuþróunarfélög

13. gr.

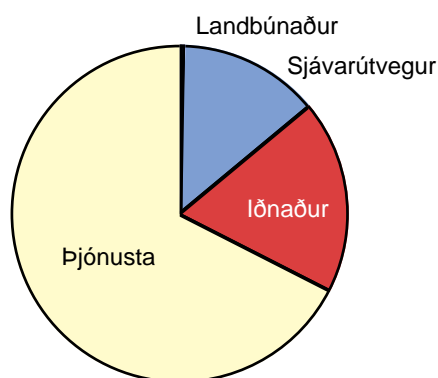
Byggðastofnun getur átt aðild að atvinnuþróunarfélögum á landsbyggðinni. Í slíkum félögum starfa sveitarfélög, samtök sveitarfélaga og launþega, atvinnufyrirtæki og aðrir aðilar sem vilja taka þátt í og láta sig varða alhliða þróun og nýsköpun í atvinnulífi á viðkomandi svæði. Í þeim atvinnuþróunarfélögum sem Byggðastofnun tekur þátt í skal fulltrúi hennar að jafnaði eiga sæti í stjórn þeirra.

Stærð félagssvæðis atvinnuþróunarfélaga fer eftir aðstæðum í hverju héraði. Stjórn Byggðastofnunar veitir stuðning við stofnun og rekstur atvinnuþróunarfélaga á landsbyggðinni á grundvelli umsókna frá þeim.

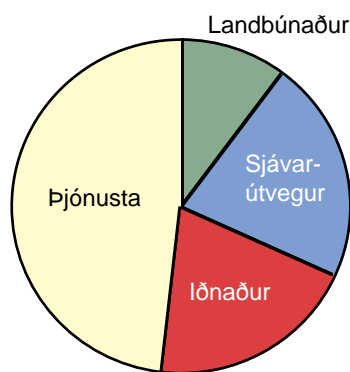
14. gr.

Byggðastofnun veitir, að fenginni umsókn atvinnuþróunarfélaga, styrki til verkefna á vegum þeirra á sviði þróunar og nýsköpunar í atvinnulífi á félagssvæðinu.

Byggðastofnun hefur samráð við tæknistofnanir atvinnuvega, stofnlánasjóði, menntastofnanir og aðra aðila sem vinna að hliðstæðum verkefnum og beitir sér fyrir samstarfi um stuðning við framkvæmd þeirra verkefna sem hún metur styrkhæf. Stjórn stofnunarinnar setur nánari reglur um þessar styrkveitingar.

Höfuðborgarsvæði

Landsbyggð

Skipting ársverka á höfuðborgarsvæðinu og á landsbyggðinni 1995.

VII. KAFLI Atvinnuráðgjafar

15. gr.

Í hverju kjördæmi skal starfa a.m.k. einn atvinnuráðgjafi. Hlutverk hans er að stunda almenna atvinnuráðgjöf á starfssvæði sínu.

Byggðastofnun skal hafa frumkvæði að því að gert verði samkomulag um starf atvinnuráðgjafa milli sveitarfélaga, samtaka þeirra, félaga vinnuveitenda og launþega og annarra aðila sem rétt þykir að eigi aðild að starfi atvinnuráðgjafa í viðkomandi kjördæmi. Í þeim samningi skal kveðið á um skiptingu kostnaðar af starfi atvinnuráðgjafa, starfsskyldur hans og stjórn og eftirlit með starfi hans. Byggðastofnun skal að jafnaði greiða hluta kostnaðar við starf a.m.k. eins atvinnuráðgjafa í hverju kjördæmi, en auk þess veitir stofnunin faglega ráðgjöf og aðstoðar atvinnuráðgjafa við störf þeirra.

Atvinnuráðgjafi skal hafa samstarf við aðra aðila sem vinna að ráðgjafar- og leiðbeiningarstarfi á sviði atvinnumála í kjördæminu.

Atvinnuráðgjafar kjördæmanna skulu einnig vinna að samstarfi atvinnuþróunarfélaga innan viðkomandi kjördæmis og er heimilt að fela þeim framkvæmdastjórn þeirra ef um semst.

VIII. KAFLI

Lán og annar fjárhagslegur stuðningur

16. gr.

Byggðastofnun veitir fjárhagslega fyrirgreiðslu í samræmi við hlutverk sitt, skv. 2. og 3. gr. laga um Byggðastofnun, nr. 64/1985, og byggðaáætlanir er gerðar hafa verið á grundvelli 8. gr. sömu laga, sbr. lög nr. 39/1991.

Fjárhagsleg fyrirgreiðsla skal byggjast á umsóknum, nema verið sé að afstýra neyðarástandi í atvinnu- og byggðamálum.

Forstjóri skal sjá til þess að unnin sé skrifleg greinargerð vegna allra tillagna um afgreiðslu einstakra lánsúmsókna, veitingu ábyrgða, hlutafjárframlaga og óafturkræfra framlaga, sem teknar eru til afgreiðslu á stjórnarfundum. Þessar greinargerðir skulu sendar stjórnarmönnum fyrir stjórnarfundi. Forstjóri skal sjá til þess að erindi sem berast stofnuninni einni viku fyrir stjórnarfund eða fyrr séu lögð fram til afgreiðslu á þeim stjórnarfundi.

Stjóm stofnunarinnar getur veitt forstjóra heimild til að ákveða almennar lánveitingar að fjárhæð allt að 10 millj. kr. í hverju einstöku tilviki án þess að fyrir liggja samþykki stjórnar. Ákvarðanir forstjóra skulu byggjast á almennum reglum sem stjórnin setur.

Styrkir skulu veittir til verkefna á sviði nýsköpunar í atvinnumálum og til byggðamála almennt. Byggðastofnun skal og skilgreina afmörkuð áherslusvið er njóti forgangs hvað styrkveitingar varðar. Einstakar styrkveitingar til fyrirtækja og einstaklinga skulu vera að hámarki 4 millj. kr.

vegna eins og sama verkefnis á ári og skal ekkert verkefni njóta styrkja í lengri tíma en þrjú ár. Undanþegnir frá þessum fjárhæðarmörkum eru styrkir sem veittir eru á grundvelli ákvæða búvörulaga.

Auglýsa skal eftir umsóknum um styrki og skal umsóknarfrestur vera a.m.k. 4 vikur. Í auglýsingu skal greina frá skilyrðum styrkhæfis, tilgreina áherslusvið og hvaða gögnum beri að skila. Þá skal koma fram hve há fjárhæð er til ráðstöfunar og á hvaða bili einstaka styrkir geta verið. Skulu auglýsingar birtast í a.m.k. einu dagblaði sem gefið er út á landsvísu.

Umsóknir skulu vera á sérstökum eyðublöðum sem stofnunin lætur í té. Umsóknum skulu fylgja viðeigandi gögn, svo sem greinargerð um fyrirhugað verkefni, upplýsingar um fjárhagsstöðu og rekstrar- og kostnaðaráætlanir. Lögð skal áhersla á vandaðan undirbúning verkefna. Umsækjandi skal upplýsa um opinbera styrki og fjárhagsaðstoð sem hann hefur fengið á síðustu þremur árum.

Styrkjum skal úthluta einu sinni til tvisvar á ári. Umsóknarfrestur við vorúthlutun skal vera til 1. apríl og skal úthlutun lokið fyrir maílok. Ef fénu verður ekki öllu ráðstafað í þeirri úthlutun skal auglýsa aftur með umsóknarfresti til 1. október og skal úthlutun lokið fyrir nóvemberlok.

Skuldbindandi styrklöforð skulu að jafnaði veitt til 6 mánaða í senn og skal þar tilgreina skilmála sem stofnunin setur fyrir greiðslu styrkfjár. Hafi verkefni ekki hafist innan þess tíma fellur hið skuldbindandi loforð niður. Áður en til útborgunar kemur skulu umsækjendur skila greinargerð um framvindu verkefnisins.

Styrkir Byggðastofnunar til nýsköpunar- og atvinnuþróunarverkefna skulu að jafnaði ekki vera hærra en 40% af kostnaði, en lægri vegna fjárfestingar, sbr. 17. gr.

17. gr.

Byggðastofnun er heimilt að veita fjárhagslega aðstoð utan höfuðborgarsvæðisins. Með höfuðborgarsvæðinu er átt við eftirtalin sveitarfélög: Hafnarfjarðarkaupstað, Garðabæ, Bessastaðahrepp, Kópavogskaupstað, Seltjarnarneskaupstað, Reykjavíkurborg, Mosfellsbæ, Kjalarneshrepp og Kjósarhrepp.

Um veitingu fjárhagsaðstoðar Byggðastofnunar til atvinnurekstrar gilda ákvæði samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. lög nr. 2/1993. Með fjárhagsaðstoð er átt við hvers konar aðstoð eða ívilnun og í hvaða formi sem er.

Aðstoð sem fellur undir c-lið 3. mgr. 61. gr. EES-samningsins vegna fjárfestinga skal ekki nema hærri fjárhæð en svarar til 17%, að teknu tilliti til tekjuskatts, af upphaflegum stofnkostnaði vegna starfsstöðvar eða breytinga á henni. Til viðbótar er heimilt að veita smáum og meðalstórum fyrirtækjum aðstoð er svarar til allt að 10% af sömu kostnaðarþáttum, sbr. skilgreiningu 10.2 í leiðbeiningarreglum Eftirlitsstofnunar EFTA um ríkisáðstoð. Reglurnar eru birtar í EES-viðbæti við stjórnar-

tíðindi EB. Framangreindir hundraðshlutar eru hámarksviðmiðanir fyrir alla opinbera fjárhagsaðstoð til sama verkefnis.

Við útreikning og mat á veittri aðstoð skal miða við þá ávöxtun sem fengist hefði við eðlilegar markaðsaðstæður hverju sinni.

18. gr.

Stjórn Bygðastofnunar ákveður lánakjör stofnunarinnar. Skal í því efni bæði höfð hliðsjón af fjárhagsstöðu stofnunarinnar á hverjum tíma og tilganginum með lánveitingum hennar, sbr. nánar ákvæði 22.-23. gr. reglugerðar þessarar.

Óheimilt er að gefa eftir veitt lán, þ.m.t. áhættulán. Frá þessu má þó gera undantekningar þegar sérstakar aðstæður mæla með, svo sem þegar lán eru ekki með haldbærum tryggingum og það samræmist innheimtuhagsmunum stofnunarinnar. Leita skal umsagnar Ríkisendurskoðunar áður en einstök lán eru gefin eftir.

19. gr.

Bygðastofnun getur, í samræmi við hlutverk sitt, stuðlað að stofnun nýrra fyrirtækja samkvæmt ákvörðun stjórnar stofnunarinnar. Þegar fyrir liggur svæðisbundin byggðaaætlun samþykkt af stjórn stofnunarinnar eða stefnumótandi byggðaaætlun samþykkt af Alþingi skal hafa hliðsjón af þeim varðandi stofnun nýrra fyrirtækja.

Til að stuðla að stofnun nýrra fyrirtækja getur Bygðastofnun veitt aðstoð og ráðgjöf við undirbúning, svo og veitt lán, ábyrgðir og óafturkræf framlög. Fjárhagsleg fyrirgreiðsla Bygðastofnunar skal miðast við að stofnunin sé ekki sjálf beinn þátttakandi í atvinnurekstri. Bygðastofnun er þó heimilt að taka þátt í félagi með hlutfjárframlagi eða öðrum stofnframlögum, sem eigandi, ef um er að ræða eignarhalds-, fjárfestingar- eða þróunarfélag, þ.m.t. atvinnuþróunarfélög, sbr. 10. gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991, með síðari breytingum.

Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. er Bygðastofnun ávallt heimilt að verja kröfur sínar með því að breyta þeim í hlutfé, enda sé það gert við nauðasamninga, sem fram fari samkvæmt lögum um gjaldprotaskipti o.fl., nr. 21/1991. Þá er Bygðastofnun heimilt að breyta fullnustueignum í hlutfé þegar það er talið vera fjárhagslega hagkvæmasta leiðin til að verja innheimtuhagsmuni stofnunarinnar.

Þjóða skal til sölu á almennum markaði þau hlutabréf sem Bygðastofnun á og skal við það miðað að hlutabréfin séu auglýst til sölu eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Heimilt er einnig að setja bréfin í sölu á viðurkenndum hlutabréfamarkaði.

Ákvæði þessarar greinar taka ekki til hlutfjáreignar Bygðastofnunar í eignarhalds-, fjárfestingar- og þróunarfélögum, þ.m.t. atvinnuþróunarfélögum, en stjórn Bygðastofnunar er heimilt að selja hlutabréf stofnunarinnar í slíkum félögum.

20. gr.

Með tilliti til hlutverks Bygðastofnunar, sbr. 2.

gr. laga nr. 64/1985, er stjórn stofnunarinnar heimilt að ákveða að stofnunin taki þátt í eignarhalds-, fjárfestingar- og þróunarfélögum með allt að 40% eignaraðild. Skilyrði slíkrar aðildar er að fagfjárfestar, fyrirtæki í einkaeigu og einstaklingar eigi a.m.k. 20% hlutfjár í slíkum félögum. Þá skal stofnunin hafa samstarf við fjárfestingarsjóði og lánastofnanir, eftir því sem við á, um fyrirgreiðslu til verkefna sem samrýmast hlutverki hennar.

IX. KAFLI

Önnur ákvæði

21. gr.

Forsætisráðherra skal gefa Alþingi árlega skýrslu um starfsemi stofnunarinnar. Í skýrslunni skal m.a. gerð grein fyrir þeim byggðaaætlunum sem unnið hefur verið að hjá Bygðastofnun á liðnu ári og hlotið hafa samþykki, auk framkvæmdar á þeim byggðaaætlunum sem í gildi eru.

Ársreikningum skal fylgja skrá yfir lánveitingar og óafturkræf framlög Bygðastofnunar.

22. gr.

Tekjur Bygðastofnunar eru eftirfarandi:

1. Tekjur af eignum Bygðasjóðs samkvæmt lögum nr. 97/1976.
2. Framlag úr ríkissjóði eins og ákvæðið er í fjárlögum hverju sinni.
3. Vaxta- og fjármagnstekjur.
4. Aðrar tekjur.

Bygðastofnun skal varðveita raungildi eigin fjár síns. Eignir og tekjur Bygðastofnunar skulu hverju sinni hrökkva til að greiða fjárskuldbindingar stofnunarinnar. Útgjöld stofnunarinnar, að meðtöldum framlögum á afskriftareikning vegna áhættu í lánveitingum, ábyrgðum og hlutfjárþáttöku, skulu takmarkast við þau framlög sem hún fær á fjárlögum hverju sinni, að viðbætti þeirri ávöxtun sem hún hefur af fjármunum sínum og öðrum tekjum.

Bygðastofnun skal mynda afskriftareikning útlána er sýni á hverjum tíma þá áhættu sem tekin hefur verið og fólgin er í útlánnum stofnunarinnar. Jafnhraðan og ákvarðanir eru teknar um lánveitingar, ábyrgðir og hlutfjárþáttöku skal taka tillit til þeirrar áhættu sem af þeim leiðir með framlagi í afskriftareikning. Forstjóri stofnunarinnar skal leggja mat á áhættuna í hverju tilviki fyrir sig. Á hverju ári skal ekki tekin meiri áhætta samtals en samsvarar þeirri fjárhæð sem talið er mögulegt að leggja í afskriftareikning samkvæmt rekstraráætlun, sbr. 5. gr. þessarar reglugerðar.

Árleg framlög í afskriftareikning vegna áhættulána skulu takmarkast við 8% af eiginfjárstöðu í upphafi árs. Áhætta í einstökum lánveitingum skal ekki fara yfir 50% í hverju tilviki, nema verið sé að vinna gegn yfirvofandi röskun byggðar, sbr. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 64/1985.

Við gerð ársreiknings fyrir stofnunina skal Ríkisendurskoðun leggja mat á stöðu útlána og

áhættufjármunastofnunarinnar í samræmi við góðar reikningsskilaaðferðir. Telji hún að afskriftareikningurinn sýni ekki þá áhættu sem fólgin er í útlánnum stofnunarinnar skal hún mæla fyrir um viðbótarframlag sem nægir til þess að efnahagsreikningurinn gefi glögga mynd af stöðu útlána og annarra áhættufjármuna.

23. gr.

Byggðastofnun er heimilt innan ramma fjárlaga að taka lán til starfsemi sinnar innanlands eða erlendis, annaðhvort í eigin nafni eða fyrir milligöngu annarra aðila, þannig að ráðstöfunarfé stofnunarinnar verði a.m.k. 0,5 af hundraði þjóðarframleiðslu. Við undirbúning fjárlaga skal Byggðastofnun leggja fram tillögu um lánsfjárheimild ásamt sundurliðun á því til hvaða verkefna eigi að verja fénu.

24. gr.

Stjórnarmenn og allir starfsmenn Byggðastofnunar eru bundnir þagnarskyldu um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli málsins. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

25. gr.

Stjórnarmaður skal ekki taka þátt í meðferð máls er varðar fyrirtæki ef hann situr í stjórn þess eða er starfsmaður þess. Hann skal einnig víkja ef hann er

verulega fjárhagslega háður fyrirtæki vegna eignaraðildar, viðskipta eða af öðrum ástæðum. Sama gildir um þátttöku stjórnarmanns í meðferð máls er varðar aðila sem eru honum svo persónulega tengdir að hætta sé á að hann fái ekki litið hlutlaust á málið. Við upphaf stjórnasetu ber stjórnarmanni að leggja fram yfirlit yfir þau fyrirtæki sem hann telur að svo sé ástatt um að hann geti ekki tekið þátt í afgreiðslu á málefnum þeirra. Hann skal einnig tilkynna ef breytingar verða á högum hans að þessu leyti.

26. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 24. gr. laga nr. 64/1985, um Byggðastofnun, sbr. 3.-4. gr. laga nr. 39/1991, svo og með vísan til 61. gr. sammingsins um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 2/1993, um lagagildi sammingsins hér á landi.

Reglugerð þessi öðlast gildi við birtingu. Við gildistöku hennar fellur brott reglugerð nr. 51/1992, um sama efni, sbr. breytingar á þeirri reglugerð nr. 290/1994 og nr. 153/1995.

Forsætisráðuneytinu, 8. maí 1998.

Davíð Oddsson

Guðmundur Árnason

